Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 3 — Zondag 2n Februari 1913

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot AGENCE HAVAS, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

Provinciale Geneeskundige Commissie van Kortrijk.

Het bureel der Commissie heeft de eer ter kennis van de belanghebbende te brengen dat de examen tot het bekomen van het diploma van ziekeverpleeger den *Dinsdag 4 Maarte 1913* zal beginnen.

De inschrijvingen zullen ontvangen worden tot den *Zaterdag 15 Februari* bij den schrijver der Commissie Doktor A. Ghyoot, 7, Handboogstraat, Kortrijk.

De Schrijver, Dr A. GHYOOT. — *De Voorzitter,* Dr EM. VAN RUYMBEKE.

HET WAPEN DER UITSLUITING!

Mag het wel ooit gebezigd worden?

(Vervolg)

In ons vorig nummer bespraken wij de betrekkingen tusschen de moderne « Lock-out » en de rechtveerdigheid. Rechtveerdigheid blijft toch nog altijd aan ieder zijn recht geven en niemands recht krenken. Er viel te zien of die oude rechtveerdigheid wel kan in de gezelschap treden met het nieuwste wapen der patroons, de uitsluiting.

Wij zagen dan dat de patroon nooit mag inbreuk maken op een wettig bindend arbeidsverdrag, zoolang die overeenkomst wettig bindend is. Dat hij ook zijn lock-out niet mag doen dienen om onrechtveerdige eischen te stellen ; en ook — niet het minst — dat hij moet inzien het recht tot arbeid dat de werkman op hem kan doen gelden in bepaalde omstandigheden.

Maar nemen wij nu dat er om geen van die redens aan de rechtveerdigheid is te kort gedaan, mag daarom reeds de uitsluiting gebezigd worden? Moet hij niets anders meer inzien? Zeker de liefde stelt nog haar eischen. Is de uitsluiting niet in strijd met het recht, ze kan in strijd zijn met de liefde. En ze zou het zijn, moest daardoor de werkman in uitersten nood gebracht worden, of zelfs in grooten nood.

Dit moet nu voor ieder afzonderlijk geval onderzocht worden. Neem een patroon die een rechtveerdig loon betaalt maar de uitsluiting pleegt om niet te moeten toegeven aan redelijke eischen zijner werklieden. Die uitsluiting ware niet tegen de liefde want hij ontzegt niet een rechtveerdig loon aan zijn werklieden ; hij brengt ze dus niet in uitersten noch in grooten nood, daar ze werken kunnen als ze met zijn loon tevreden zijn. 't Ware anders moest hij hun volstrekt allen arbeid weigeren.

Neem daarom weer eens het geval van een patroon die alle werk aan zijn werklieden weigert omdat de werklieden van een anderen patroon in staking zijn. De plicht van andere werklieden aan 't werk te doen gaan kan die patroon aan zijne werklieden niet opleggen ; hij ontzegt hun in dit geval alle werk dus allen loon, brengt ze in uitersten of ten minste in grooten nood ; en onsdunkens hier misdoet hij wel grootelijks tegen de Liefde. Wij zien niet hoe men dit ontkomen kan.

Er zijn echter nog verdere beschouwingen te maken. Spijts alle verzachtingen blijft de uitsluiting, vooral het werkeloos stellen eener groote massa, een wreed middel, in haar eigen een zeer betreurensweerdige zaak. Dat brengt meê dat zulk wapen slechts met de grootste omzichtigheid zou mogen gebezigd worden, zelfs als rechtveerdigheid en liefde zoo genomen niet zouden gekwetst worden. Daaruit volgen minstens nog die twee eischen ; ten eerste, dat zij als uiterste middel maar mag aangewend worden ; en ten tweede dat er een voldoende reden voorhanden zij.

't Blijkt dus klaar dat men misdoet met voorenop, zonder naar andere middels uit te zien, zonder bemiddelingen of onderhandelingen te beproeven of erger nog zonder ze zelfs te aanveerden, de uitsluiting als eerste middel en niet als laatste poging te bezigen. In zulk geval zijn de patroons, die zoo lichtzinnig handelen, verantwoordelijk voor al de groote nadeelige gevolgen van hun roekeloos en herteloos besluit.

Juist die groote nadeelige gevolgen zijn het, die een voldoende reden eischen, een reden immers die kan opwegen tegen die gevolgen. Hier valt immers te wikken en te wegen eerst de stoffelijke ellende voor zooveel huisgezinnen ; hier valt in te zien het zedelijk gevolg van verbittering en haat die men in 't hert zijner werklieden doet ontstaan ; hier moet men ook rekening houden met het algemeen welzijn : want allen lijden erdoor, niet alleen de werkman, maar ook de kring van neringdoeners die met de werklieden leven en die de patroons evenals de werklieden om zoo te zeggen van hun werkhuizen hebben afhankelijk gemaakt. Voegt daarbij het groot gevaar de nijverheid te zien verplaatsen, en heel dikwijls de kleinekans van gelukken voor den patroon, en zoekt dan tegenover heel deze reeks nadeelige gevolgen een voldoende reden.

Hoe meer men de zaak inziet, hoe meer men besluiten moet dat de uitsluiting zeer zelden kan gewettigd worden, en alleszins niet het ware middel is om arbeidsgeschillen te vereffenen. Die er eens van proefde, keert er niet meer toe terug. Het ware middel is enkel te vinden in het onderhandelen der wederzijdsche vereenigingen, geleid door verstandige en verantwoordelijke mannen.

Kardinaal MERCIER,

AARTSBISSCHOP VAN MECHELEN

werd over kort voorzitter gekozen van de Koninklijke Akademie van België.

De geestelijkheid van 't Artsbisdom heeft een inschrijvingslijst geopend, om den Kardinaal zijn geschilderd portret aan te bieden.

Wij ook brengen aan den hoog-geleerden Primaat van België onze diepe hulde en vragen hem eerbiedig zijn zegen over ons werk en over onze lezers.

VLAAMSCH IN 'T LEGER.

De katholieke volksvertegenwoordigers Delbeke, Van Cauwelaert, De Bue, Peel, Nobels en Siffer hebben een wijziging ingediend aan het leger-wetsontwerp, vragende de inrichting van

Vlaamsche en Waalsche regimenten.

Ons blad heeft van eerst af de nieuwe legerwet aanvaard op voorwaarde dat er voldoening werd geschonken op zedelijk- en op taalgebied.

Wat de verzedelijkheid der casernes betreft, schijnt men het tamelijk eens te zijn.

Op taalgebied gaat het anders. Vele menschen verkeeren nog in de dwaze en volstrekt valsche meening, dat de jongens fransch zullen leeren met in 't fransch gecommandeerd te zijn. Dat is volstrekt valsch; want ik vraag het in geweten aan alwie thans de jongelingen bereiden tot het leger, of er een enkele jongen meer fransch heeft geleerd met al die fransche commando's in zijn hoofd te duwen lijk aangebranden pap in zijn mage? Integendeel, niet waar?

Bij 't leger leert men evenmin fransch. Ja, 't gebeurt dat soldaten die in Ameur, of in Monst gelegen hebben wat gerabraakt koeterwaalsch kennen als ze terug keeren — 't is daarmeê uit. Wil men bij de vlaamsche regimenten fransche avondlessen geven, ja,ja, daar hebben we niets tegen, wel integendeel.

En omwille van dat vooroordeel hebben vele menschen nu de overtuiging opgedaan dat het goed is dat de soldaten in 't Fransch gecommandeerd worden. Dan gevoelen ze dagelijks hun minderheid.

Dan zijn ze geheele dagen blootgesteld aan 't gevaar straffen op te loopen om zaken waar ze niets van begrijpen.

Dan zien ze dat 't vlaamsch een plompe sjouwerstaal is, waarmede ge nog niet tot korporaal kunt bevorderd worden; wijl het geheel fatsoenlijk is generaal te zijn en... geen vlaamsch te kennen.

— Vaderlandschliefde. De heer de Broqueville heeft gevraagd en te recht, dat men aan de soldaten wat meer over vaderlandschliefde zou spreken, ze meer opleiden van voor hun diensttijd tot menschen die wezenlijk hun vaderland beminnen.

We zijn van 't zelfde gevoelen, maar... wat zal dat alles nu uitwerken wanneer 70 per cent soldaten in een vreemde taal gedrild worden, zien dat heel de hoogere hierarchie, al de legerhoofden enkel Fransch spreken; onder malkander en aan de soldaten en dan ievers een ondergeschikte laten in 't kort napraten aan de « lummels » die geen fransch verstaan, wat zij zooal gezegd hebben.

Zoolang de Vlamingen niet zoo wel behandeld worden de Walen, 't is te zeggen zoolang bij hen niet alles vlaamsch is, worden ze niet behandeld **met gelijkheid**; zoolang staan ze achter de Walen — zoolang zijn ze, voor de gansche natie, minder Belg — zoolang mist het Staatsbestur en voldoet niet aan **zijn** plicht van vaderlandsliefde.

Wij spreken niet eens over de voeling die **moet** bestaan tusschen legeroversten en onderdanen. De soldaten zouden moeten vertrouwen hebben in hun hoofden; doe maar... ze verstaan malkander niet.

De regeering treft maatregelen. Maatregels, voorschriften, al wat ge wilt; de gevel wordt gekalkt, maar binnen 't huis doet iedereen voort als vroeger.

Met al dat regelen en voorschrijven wordt er niets degelijks verkregen.Ieder officier past dan toe op zijn manier... en gaat de soldaat uitleg vragen «on ne raisonne pas à l'armée,» bij 't leger wordt niet geredeneerd, zoo antwoordt de overheid. Dan is de tucht in gevaar.

We bespreken zelfs deze week al die lapmiddels niets. We moeten er radikaal door, met al die lapmiddels werden de vlamingen ieder keer in de pot gelapt. De fransche bladen deelen ze meê en aanzien die toegevingen als heel ernstig.

Zie, de liberale «Etoile Belge» zou de vlamingen naar Gheel willen sturen omdat ze vlaamsche regimenten vragen.We zullen allen naar Gheel gaan, maar dan zullen er meer zotten buiten Gheel zijn dan er binnen. In Zwitserland worden de troepen wel in **drie** talen gecommandeerd en Keizer Wilhelm bofte met die troepen.

«Le XXe Siècle» roept zijn eigen vlaamschgezindheid in om de vlamingen aan te raden... meer verstand te gebruiken. Opgepast « XXe Siècle » of we boycotteeren u.

Zien die menschen niet , dat wij Vlamingen niet langer willen den uil van 't spel zijn.

Vlaamsch en Fransch op gelijken voet en anders niet. «Het Volk» van Dinsdag laatst waagt ook een spreuk: 't Is een beetje stout zich te rischieren aan al of niet. Dat is de meening van «Het Volk.»

Goed! maar wat we eischen is **ons recht;** en aan recht gaat men niet verdeelen.

Kan de **gelijkheid** gevonden worden op een andere manier dan door de verdeeling in vlaamsche en waalsche regimenten... dat men het ons zegge en toone.

Tegenover dit alles besluiten we kort.

« Om de zelfstandigheid van Belgie te bewaren, is het noodig, in de huidige internationale toestanden, het leger te vermeerderen.»

Dat is 't principp van 't ministerie; gesteund op de vaderlandsliefde. Welnu, we aanvaarden dat principp op voorwaarde dat men ook **ons principp** aanvaarde.

«De zelfstandigheid van ons land eischt dat men rekening houde met de zelfstandigheid en de eigenwaarde van het vlaamsche volk en dat men recht verschaffe aan dit volk dat 65 per cent der milicianen oplevert ».

Zoolang we aanzien worden als de Polakken in Pruisen; zoolang men niet verstaat welke factor, van welk belang de **moedertaal** is in dat aankweeken van de vaderlandsliefde;

Zoolang men dit principp, het onze, niet aanvaarden wil, zoolang ook aanvaarden wij het eerste niet. We binden ze aaneen en zeggen dus: Het volle recht der vlamingen huldigen en vlamingen en walen op voet van gelijkheid behandelen of — niemendal.

Vlamingen, 't is een groot moment in uwe geschiedenis; een keerpunt. De verbastering gebroken of uw zelfstandigheid laten varen!

Tusschen de twee is niet te kiezen. Als Vlamingen hebben we plichten die we kwijten moeten.

Buitenlandsch Overzicht.

EENE TURKSCHE OMWENTELING.

AANSLAG DER JONG-TURKEN.

Nieuwe Jong-Turksche ministers.

In 't midden : Mahmoud Chefket Pacha, groot-vizir.
Aan zijne linkerzijde : Talaat Bey, minister van binnenland.
Aan zijne rechterzijde : Hakki Pacha, minister van buitenland.

De langslepende Balkan-kwestie was bijna afgesponnen. De Turksche regeering, op het aandringen der mogendheden, was te wege Andrinopel af te staan toen als een donderslag de mare kwam : « Het Turksch ministerie is omver geworpen. De Jong-Turken hebben het landsbestuur stormenderhand ingenomen. Nazim Pacha opperbevelhebber van het Turksch leger is doodgeschoten. De nieuwe Jong-Turksche regeering wil geen toegevingen meer doen aan de Balkansche Staten. Een nieuwe oorlog staat aan de deur. »

Dit bericht was maar al te waar. Een handsvol Jong-Turken, die in hun land eene verdokene vrijmetselaarsbende uitmaken, deed een bloedigen aanslag op de Turksche ministers. Naar de getuigenis van een ooggetuige waren de omwentelaars maar een vijftig man. Op zekeren dag gaan zij ongestoord het paleis der regeering binnen, al roepen : « Weg met de regeering ! Andrinopel willen wij behouden ! »

Gerucht hoorende komt de opperbevelhebber Nazim Pacha buiten de raadzaal en Enver Bey, een der leiders der oproerlingen ziende, roept hij uit : « Wat is dat hier voor eene onbeschoftheid ? » — « 't Is gij die onbeschoft zijt, » was het antwoord, en op den eigensten stond valt Nazim Pacha dood, getroffen door drie revolverschoten. Een officier van Nazim om zijnen meester te wreken schiet den moordenaar dood, maar moet het zelf met de dood bekoopen.

De andere ministers werden gevangen genomen en maar losgelaten wanneer zij hun ontslag geteekend

hadden. De groot-vizir of hoofdminister Kiamil deed afstand van zijne bediening en een der omwentelaars, Mahmoud Chefket werd groot-vizir uitgeroepen.

Aan geheel dit spel bleef het volk van Constantinopel vreemd en onverschillig. De aanslag werd beraamd en uitgevoerd door een klein getal mannen die reeds verschillige omwentelingen in Turkije verwekten.

De Oorzaken.

De omwentelaars willen doen gelooven dat de opstand een gevolg was van de misnoegdheid van het volk dat de stad Andrinopel niet wil laten varen.

De gebeurtenissen spreken dit tegen. Het volk en het leger verlangen den vrede en zijn het oorlogen moede. Tegen het afstaan van Andrinopel kwam maar op een handsvol politiekers, die daar eene gelegenheid zochten om het landsbestuur omver te kegelen, al ware het ook met geweld en bloed, om zelf aan het bestuur te geraken.

In hun plan werden zij geldelijk ondersteund door eenige joodsche bankiers.

Deze opstand beteekent dus niets meer dan een **verraderlijk misbruik** van den moeilijken toestand waarin de Turken spertelen, om eenige **Jong-Turken** aan het bewind te brengen.

De toekomst.

Deze onverwachte Turksche perten, die bewijzen hoe de Turksche Staat binnen en buiten het land flauw op zijn beenen staat, breken geheel den gang der vredeonderhandelingen.

De Balkansche vredemannen te Londen vergaderd zijn moede van wachten naar het antwoord der Turken op de voorstellen der mogendheden. Ingezien de oorlogszuchtige richting door de nieuwe Turksche regeering ingeslegen, hebben zij aan de Turksche afgezanten het volgende bericht gestuurd : « Sedert drie weken wachten wij vruchteloos naar een antwoord op onze laatste voorstellen. De laatste gebeurtenissen van Constantinopel schijnen alle hoop op eene overeenkomst te verdrijven. Het spijt ons dus u te laten weten dat de **onderhandelingen afgebroken** zijn. »

Algemeene toestand.

Ten gevolge der gebeurtenissen van Constantinopel is de algemeene politieke toestand van Europa wat verduisterd.

Zal de Turksche regeering hardnekkig blijven ? Zal zij nog durven oorlogen ? Zal de burgeroorlog Turkije niet verwoesten ? Zullen de mogendheden Turkije niet dwingen en de wapens doen spreken ?

Het gerucht werd verspreid dat Oostenrijk en Duitschland in het geheim de omwentelaren hadden ondersteund. Oostenrijk deed dezen kwakkel onmiddelijk de vlerken afknippen en laat weten dat indien de Turken den raad der mogendheden niet volgen en Andrinopel niet laten varen, zij op den steun der mogendheden niet mogen rekenen.

De Driebond en de driedubbele Overeenkomst zijn daarin volkomen eensgezind.

In geval Turkije, tegen alle verwachting, weigert toe te geven aan den wensch der mogendheden, zal geen enkele mogendheid op haar eigen en alleen tusschenkomen. Indien zij tusschenkomen, zij zullen het te zamen doen, eensgezind en hand en hand. Zoo spreekt Oostenrijk.

Het woord is dus aan de nieuwe Turksche regeering. Wat wil zij : vrede of oorlog ?

Onze Kamers.

Ondervraging van den Heer Delbeke over de lock-out te Rousselare.

Dat we een beetje langer dan gewoonte bij die ondervraging stilstaan, is meer dan begrijpelijk. 't Gaat ons blad, onze lezers, onze werklieden, onze nijverheid aan.

De heer Delbeke doet den toestand uitéén en zegt dat de syndikaten de zekerste waarborg zijn tegen ontijdige werkstakingen.

Dan wijst hij op het feit dat christen werklieden niet toegelaten worden op zekere fabriek.

Heel de liberale deputatie van West-Vlaanderen schiet toe om M. Delbeke, namens de heeren Patroons, op zijn plaats te stellen. M. Nolf van Yper, en de heeren Buyl en Serruys van Oostende.

Buyl die dit wil loochenen, krijgt zelfs een complimentje meê van Anseele, die zegt dat M. Delbeke waarheid spreekt.

De heer Delbeke wijst er op hoe de patroons weigerden met het christen syndikaat te onderhandelen. De patroons wilden de macht van de arbeiderssyndikaten breken en dat is de oorzaak van den lock-out. En daarin hebben de patroons ongelijk, 't is in hun eigen voordeel de vereenigingen te herkennen en er mede te onderhandelen.

De vrede moet hersteld worden. *De heer Delbeke vraagt aan den heer minister te willen tusschenkomen.* Hij brengt hulde aan de werklieden die zich in die omstandigheden zoo waardig gedragen.

Hij eindigt met de volgende woorden : « Werklieden, vormt syndikaten : 't is uwe macht. En tot de patroons : begunstigt het stichten en inrichten van arbeiderssyndikaten : 't is uw beste vrijwaring tegen werkstakingen. *(Zeer wel ! Zeer wel !)*

De heer Gillès de Pelichy. — Ware de *syndikale* werking beter begrepen geweest en sterker ingericht, dan zou het conflikt zoo niet vermeden dan toch wel eerder afgeloopen zijn.

De rol der syndikaten wordt nog te veel *verkeerd* begrepen. Syndikaten van werklieden en bazen moeten opleiding geven, onderricht, den vrede bewerken; en toch aanziet men ze soms uitsluitend tot weerstand ingericht.

Met genoegen hoorden ik en de Heer Mahieu, op een onderhandeling met de bazen, dat zij de syndikaten zullen erkennen, gelijk dewelke, en er in het toekomende meê zullen onderhandelen.

In de syndikaten moet men naar vooruitgang streven door *studie* der economische en sociale vraagstukken, door *vakonderwijs,* vooral door gevoelens van menschlievendheid en rechtvaardigheid.

We verlangen dat de Heer minister van Nijverheid en Arbeid over kort een wetsontwerp zal indienen tot inrichting van *bestendige verzoenings- en scheidsraden.*

De heer Anseele, na een hoop woorden, vraagt aan den Heer minister te willen tusschenkomen.

Hij wijst op de winsten van « La Linière Gantoise ». De vlasbewerkster verricht den meest doodenden arbeid.

De heer Delbeke. — Men moet het vlasbewerken aan de vrouwen verbieden.

De heer Anseele. — *Neen,* men moet den arbeidsduur beperken.

De heer Vancauwelaert. — Zijt gij geen voorstaander van de afschaffing van het werk der vrouwen ?

De heer Anseele. — *Ik verlang dat de vrouw hare onafhankelijkheid bekome. (Zeer wel bij de socialisten).*

(Wat wil Anseele zeggen? Hij is dus *niet* tegen vrouwenarbeid ; maar wil dat de vrouw doe wat ze wil, werken of niet werken op de fabriek.

En de socialisten zeggen : *zeer wel. Wij* zullen die bekentenis zeer wel onthouden).

Minister Hubert. — De werklieden hebben syndikaten ingericht. Verre van mij de gedachte ze te veroordeelen. Ik zal een ontwerp overleggen in de Kamers. We verlangen instellingen gelijk de rechtbanken om de arbeidsgeschillen te slechten.

Het zullen *bestendige* komiteiten zijn.

Voor wat Rouselare betreft, de heer Mahieu onderhandelt sedert 5 weken. Maar willen beide partijen dat ik tusschen kom, ik houd mij ter beschikking.

De Flaters van Debunne

Debunne heeft weer zijn kanse verkeken.

Debunne spreekt over de fabriek Moerman en zegt : « de katholieken hebben de zaak begonnen, *bij Moerman, een vurig christen.*

De heer Delbeke. — *De heer Moerman is sedert drie jaar overleden.*

Wat zegt ge van de kennis van Mr Debunne ?

Debunne leest een artikel uit de *Gazette van Rousselare,* waar dit aartsdwaas artikel kwam over 't syndikalism.

Debunne : 't Is het officieel orgaan der katholieke partij van Rousselare.

De heer Delbeke. — 't Is onwaar, de uitgever schrijft in dat blad al wat hij wil.

De heer Devèze. — Bestaat er een ander katholiek blad te Rousselare.

De heer Debunne. — *Neen !*

Lezers ! Wat zegt ge van Gusten ? Daar is hij nu voor de zooveelste maal op leugens betrapt.

Om te zeggen *neen,* moet ge zeker zijn van uw slag. Gusten kent « De Dageraad » niet maar hij kent de Gazette en *hij* maakt er een officieel orgaan van der katholieke partij.

We zullen deze week aan den rooden we weter e en exemplaar opsturen van « De Dageraad » en me een, een exemplaar van « Het Kortrijksche » en van « Het Iseghemsche Volk. »

En alzoo zal de roode kornuit weten dat er duizenden werklieden zijn die ne keer te meer weten op welke bewijzen de felle redenaar steunt als hij tatert in de kamers.

Eindelijk kon M. Buyl de occasie niet laten voorbijgaan, zonder zijn historie van Ingelmunster aan te halen.

M. Buyl moet zeggen dat aan 't hoofd van 't syndikaat iemand stond die nog rechterlijk was gestraft geweest.

Dat zijn de mannen van welke de geestelijkheid zich bedient om de werkstaking te doen voortduren.

De heer Frans Goethals. — Onze syndikaten mogen er fier op zijn door u te worden aangevallen. Alles voor de patroons, niet waar ?

De heer Buyl. — Wat bedoelt gij, mijnheer ?

De heer Frans Goethals. — Ik zeg dat gij u aan de zijde der patroons plaatst tegenover de werklieden.

De heer Deschutter. — En gij, valt gij de socialistische werklieden niet aan ?

De heer Frans Goethals. — Ik verdedig zoowel de socialistische als de christen werklieden ; ik val ze niet aan. Ik wijs op de houding van den heer Buyl.

De heer Buyl. — Ware de heer Delbeke bezield geweest met het oprecht verlangen naar minnelijke schikking, hij had de patroons niet uitgescholden zooals hij deed.

De heer Delbeke. — Ik heb Donderdag patroons ten huize ontvangen en hun gevraagd of ze wilden onderhandelen met het christen of het socialistisch syndikaat. « Met geen van beiden » hebben ze geantwoord.

Ons besluit.

Uit de bespreking blijkt dat de heeren Delbeke, Gillès en Mahieu onderhandelingen hebben aangeknoopt om het conflikt in der minne te schikken.

Nog weten we dat de minister bereid is op te treden. We verhopen dat de patroons dezen keer niet zullen weigeren, maar door onderhandeling een einde zal worden gesteld aan de wantoestand die voor werklieden en patroons noodlottig is.

Dergelijke bespreking loopt ook niet af zonder eenige bekentenissen of grove dwaasheden van wege socialisten. Dat onthouden we ook.

Van heel verdacht allooi!

Beste lezers ik presenteer u twee weekbladen : *Boos Iseghem* en de *Gazette van Rousselare.*

Berten schreef in *Boos Iseghem* een artikel en de confrater uit Rousselare drukte het over.

Berten vertelde daarin een « interview ». 't Is te zeggen een gesprek met een « vrijen man ». 't Was Berten niet die dat gesprek had aangeknoopt maar hij gaf het trouw weêr.

Die vrije man was christen, omdat hij geen socialist wilde zijn en omdat er geen liberale werklieden-inrichtingen zijn. Dat is precies zoo kwalijk niet geredeneerd van Berten'swege; maar wat min in den haak zit, dat is dat Berten laat verstaan dat die vrije man *geen principen* heeft. Ziet ge ? De christen vereeniging is *praktisch* voordeeliger, daarom dus is de vrije man er in gegaan ; in *theorie* zijn christen en socialistische vereenigingen alverre 't zelfde. En als de vrije mannen zoo zijn, dan zijn natuurlijk de andere mannen ook alzoo en de leden ook.

Er is niemand die niet zal geware worden waar Berten daarmeê naar toe wil.

Maar 't tweede deel van 't artikel is nog veel fijner. Die vrije man drukt zijn meening uit over de patroons want Bertens boezemvriend heeft daar een vraag gesteld, geen peerdevraag maar een olifantsvraag. Hoeveel mag een patroon wel winnen ?

En op die vraag antwoordt de vrije man met een woord dat nog dommer is als de vraag : 5 frank daags! Lacht niet; die vrije man zegt dat dit zijn persoonlijk gedacht is en 't gedacht van 90 per honderd werklieden.

Berten's kameraad heeft dat natuurlijk geslikt als een druppelken « Zoeten ». Maar hij wilde gerust zijn van conscientie, Trouwens er zijn priesters bij de werklieden-sijndikaten, proosten die soms al ne keer zwarte-socialisten heeten! Bertens vriend vroeg dus uit overmate van bescheidenheid, « wordt dat ook op uw vergaderingen gezegd ? » De vrije man zegde *gelukkig* neen ; — 'k zegge gelukkig want anders ging Berten nog meer menschen moeten verdacht maken dan de vrije mannen.

'k Moet zeker niet zeggen dat Bertens filosofisch betoog sluit : « *Bazen en patroons overweegt en mediteert.*

* * *

Nog een bloemken of twee uit dit artikel. De patroon mag slechts 5 frank winnen. Maar *de* vrije man mag natuurlijk meer winnen. Bertens zegman weet dat ook al : De vrije man immers beweerde de nuttigste mensch te zijn van de samenleving ! Begrepen ?

— In de groote rede die Dr *Poels* hield voor de Limburgsche mijnwerkers, zegde hij « De 20ste eeuw is de eeuw van het werkvolk. De koning die over 25 jaar heel Europa zal regeeren, draagt geen hermelijnen mantel maar een eenvoudigen werkmanskiel. »

Bladen als *Recht en Vrede, Gazette van Rouselare* hebben reeds dien tekst geexploiteerd.

Nu zijn we alweer verder, ziet maar : « Binnen korte jaren kennen wij noch heer noch meester meer, wij kennen noch koningen noch keizers, de werkman zal het heelal bestieren ».

Verkent ge den tekst ? Dat is de commentaire, de laatste *uitleg* van die zinsnede, gegeven door den vrijen man of door... Berten die op zijn mode nu die zinsnede verklaart.

* * *

Die vrije man is 'ne zot, en onder onze vrije mannen zijn er, God zij gedankt, geene;

Of Berten is een rekel! Een rekel die de vrije mannen doet verdacht voorkomen. Kent hij onze vrije mannen, dan moet hij om der *waarheid* wille hen achten en zelfs bewonderen; — want ze zijn echte baanbrekers — hij moet ze niet afschilderen als mannen *zonder principen* want dat is gelogen. Hij moet ze niet doen voorkomen als mannen met *zotte* gedachten, want 't zijn mannen die in de *praktiek* hebben gezeten, die weten wat er van is werkman te zijn; en patroon te zijn. En bovendien heeft de zelfde praktiek aan onze vrije mannen doen inzien dat ze werk genoeg hebben zonder kasteelen in de lucht te bouwen.

Zoo worden door Berten onze beste werkers verdacht gemaakt en bij de werklieden en bij de bazen. En indien dit het doel is van Berten; dan salueeren we hem, ge weet wel, en zeggen : mijnheer Berten ge zijt een rekel, ge beschuldigt valsch, ge kleineert, ge bedriegt uw lezers, ge verdient zooveel crediet als iemand die uitgeschud is.

Wist Berten niet wat onze vrije mannen zijn en wat ze verrichten, dat hij het onderzoeke !

De werklieden moeten met verontwaardiging en weerzin op zulke bladen neêrzien die en hun stand tegenwerken en hun beste leiders in 't zand willen gooien. Handen af Berten ! maakt vuil al wat ge wilt, maar geen mannen die achting en eerbied verdienen.

De patroons, die eens in onderhandeling kwamen met vrije mannen weten ook heel goed dat het geen lomperiks zijn, en dat ze veel verstandiger zijn dan Berten het zou wenschen.

Berten peisde, al de twee kanten, werklieden en patroons op te jagen. Hij verdient van beide kanten wat flappen aan zijn ooren.

* * *

De bazen mogen maar 5 frank verdienen. En dat is 't gedacht van 90 per cent der arbeiders ! ! Bazen overweegt en mediteert en ge zult zien wat een gemeene rekel die Berten wel is. Berten, Berten, ge zijt voor ander dingen gemaakt mijn man dan om over werklieden-belangen en bazen-belangen te spreken.

Het blad waar ge in schrijft heet katholiek te zijn. Ernstige Katholieken, Berten, die 't vuur van haat, strijd en verdachtmaking doen oplaaien tusschen patroons en werklieden! Kerels lijk gij beletten overeenkomst en vrede.

We weten wel Berten dat ge dubbelzinnig-spel speelt. Gij *gebaart* dat ge dit alles weet van een vrijen man ; ware 't zoo, ge zoudt moeten menschen inlichten die dit zouden moeten weten, en dit niet aan 't klokzeil hangen. Want maakt ge de patroons op, ge maakt aldus ook de werklieden op en zoudt mêe helpen om die dwaasheden te verspreiden. Verstaat ge uw plicht Berten, in *dat* geval ?

Maar dat is 't geval niet ; — ge vertelt uw eigen dwaze gedachten.

En om de zaken op hun pooten te zetten, ziehier Berten te *uwer* overweging 't een en 't ander.

Al de werklieden, al de christen werklieden zijn van de volgende meening.

Hoe meer de bazen winnen hoe liever, dan kunnen ze hun werklieden ook beter betalen.

De baas tracht om meer en hij heeft gelijk ; de werkman tracht om meer en hij heeft ook gelijk. 't Is de zucht om meer die maakt dat de patroon zijn fabriek of inrichting uitbreidt, meer werkvolk bezigt; verstaat ge 't Berten ? Hoe grooter de fabriek is, hoe grooter 't getal werklieden hoe grooter 't slameur is, hoe vermoeiender de arbeid, hoe geweldiger de verantwoordelijkheid en de last op den patroon weegt.

En de werklieden weten zeer goed dat ze met die winst van 5 frank daags voor den patroon heel onnoozel weg de nijverheid kapot zouden maken.

Maar gaat de nijverheid goed, wint de patroon wel geld, de werklieden handelen als de baas, ze trachten ook naar beter loon.

Zijn er nu geen werklieden die meer dan 5 frank daags verdienen ? Dat moest ge toch weten Berten, of ge zijt de onnoozelste priet-prater dien we kennen. Ge schuifelt 'lijk een slang « de vrije mannen hebben meer ». Dat is opmakerij Berten. Er zijn arbeiders die 7-8 en meer frank verdienen. Mogen ze ? En mogen ze van *uw* vrijen man ? En als de werklieden meer loon hebben, waar gaat het naartoe ? Naar de burgerij, mijnheere, naar winkeliers, naar beenhouwers ; we weeren ons daarbij Berten omdat het min naar de herbergen zou gaan, die de geschikte plaatsen zijn om uwen kletspraat te vertellen.

Hoe beter het gaat in den werkersstand, hoe beter het gaat in de kleine burgerij. En ook de burgerij wordt door kerels van uw allooi tegen de werklieden opgemaakt.

Mediteert Berten, mediteert als 't u belieft veel! Ge hebt het noodig, 't is zeker. En schreeft ge uit boosheid, dan zeggen we kortweg gij zijt een kwaadstoker, een tweedracht-zaaier en een revolutie-zaaier.

Werklieden en Patroons zwicht u van kerels van verdacht allooi.

Een been voor den hond.

« Boos Iseghem » had zich nog nooit geweerdigd de **Katholieke Jonge Wacht** te vernoemen. En Zondag laatst verschijnt er al met eens een artikel van belang. Dit artikel heeft ware opschudding verwekt, ware opschudding; en dat was het doel van den schrijver van dit artikel. Hij heeft dus bekomen wat hij begeerde.
bekomen wat hij begeerde.

Maar eene opschudding kan ten bate keeren van iemand en 't contrarie kan ook gebeuren. Wij zullen dat ne keer van naderbij onderzoeken.

—»o«—

1) Een **verslag** over de voordracht krijgen we niet; de voordracht duurde wel vier keeren langer dan de bespreking en nochtans... over de voordracht eenige reken; over de bespreking: een halve kolom, dat is één.

2) De **overdrijving** en de **gewilde** verdraaiing om nog niet te spreken van de **leugens** die het slot van dit treffelijk artikel versieren; al die overdrijving en verdraaiing ligt meters dik op dit spot-verslag; en wel zoo dik, dat **geen een lid** van de wacht, **geen een**, den helft zou durven onderteekenen van heel dat verhaal.

3) Er staan **leugens** in dat artikel, leugens over de gezegden van leden. Leugens over het slot der vergadering.

Over een onderwerp als **de Legerwet**, gaat natuurlijk de bespreking soms wat heftig, de meeningen zijn verdeeld; tot in « Boos Iseghem » toe,waar op den zelfden Zondag, in het zelfde blad, tegen **en** voor de wet geschreven werd. En dat zijn nochtans gezetene en zeer verstandige menschen die in « Boos Iseghem » schrijven, ten minste ze zeggen aantijds dat ze zeer slim zijn.

En dat door geestdriftige jongelieden soms een zin of een woord wordt gezegd, waar ze de volle beteekenis niet van zien...dan zou het allerminst nog mogelijk zijn voor gelijk wie die woorden **juist** over te nemen, en zoo gaat men aan leden bedoelingen toe schrijven, die ze volstrekt niet hadden.

« Boos Iseghem » heeft gehoord dat er kwestie was van Boerenbond! En de boosaardige schrijvers waren er over in hun schik. We weten wel waarom. Maar zoo er nog menschen zijn in Iseghem, gewone menschen die tegen de inrichting zijn van den bond te Leuven, aan wie is de schuld? Aan dezelfde boosaardigaards die vroeger **leugens** schreven en aan 't goed geloof van de werklieden uit **dien** tijd, die zich dan lieten vangen.

4) 't Is **laf en grof** een **afgeluisterd** verslag op te maken, bestuur, proost en leden verdacht te maken.We weten 't zoo goed; niet uit de wacht, maar van **buiten** de wacht komt dat artikel.

Een keer strijden is geen ruzie maken... tenzij in de meening van eenige zeer geleerde heeren, die het monopolie bezitten van verstand, treffelijkheid, burgerdeugden en bijzonderlijk van de breede gedachten. Die lichtbollen zien overal **oppositie.** Dat eenig gedacht is hun nachtmerrie. Oppositie verwekken, twist en tweedracht zaaien.

In den Boerenbond,
In den Burgersbond,
In de Jonge Wacht,
In den Werkliedenbond.

Dat is klaar. Ze hebben reeds geprobeerd in de twee eerste; nu komen ze aan de twee andere. Trouwens konden ze **alle inrichtingen** doodleggen, alle organisatie breken, dan zouden ze alleen meester zijn! Verstaan? Zij passen goed de spreuk toe: Slaat dood al wie **uw**

gedacht niet deelt, dan hebt ge altijd gelijk en zijt alleen meester. — Den Werkliedenbond werd tot nu toe gerust gelaten; ze zien er niet klaar in.

Nu is het de wacht waar ze moeten in poken. Maar de wacht zult ge met geen bollekens papier omverregooien, boosaardige heeren.

Als honden loopt ge rond om een been te vinden waar ge kunt aan knauwen. Honden zijn niet kiesch, als 't maar een been is. En zoo handelt de schrijver van « Boos Iseghem »; plomp en laf alles samenvagen om de wachten te verdeelen. Geen nood van! In plaats van de wachten te verdeelen, zijn ze nauwer bij malkaar aangesloten. De wachten zijn verontwaardigd, en te recht. Nu weten ze dat er aan de vensters en aan de deuren mannen zitten te loeren, honden zitten te loeren, die wachten met gulzigheid achter een been.

Ge zult uw gulzigheid niet moeten verzaden, de wachten zullen die honden wegschoppen dat ze huilen van de pijne.

Onder de wachten zijn niets dan geestdriftige, maar ook eerlijke en rechtzinnige jongelingen; en schreef Zondag iemand in « Boos Iseghem » over 't veel verstand dat in zijn kleinen vinger zit, eiwel, één dingen is vast: dat de leden van de wacht meer **eerlijkheid** hebben in hun kleinen vinger, dan de schrijver van 't artikel over de wacht in « Boos Iseghem » er heeft in heel zijn corpus.

Knaagt en knauwt maar aan dat been! De wachten hebben nu klaar gezien in uw spel en weten hoever ge te betrouwen zijt.

Smakelijk aan uw been!

Eenige Wachten.

Priesterlijke benoemingen.

Bisdom Brugge. — E. H. Demeester, leeraar aan het groot seminarie, te Brugge, is benoemd tot opziener van het middelbaar onderwijs, in vervanging van Z. E. H. kanunnik Rommel, ontslagnemer. Hij blijft, aan 't groot seminarie, den leergang houden van opvoedkunde en van een deel van het kerkelijk recht, te weten " de kerkfabrieken. ,,

E. H. Deschepper, leeraar in geschiedenis aan het groot seminarie, te Brugge, wordt daarbij belast met den leergang van kerkelijk recht, " de kerkfabrieken ,, uitgezonderd.

Werkliedenbonden.

Ardoye. — WERKLIEDENBOND. — *Vergadering van Zondag laatst.* — Ah! een bravo voor onzen werkliedenbond! Een alleszins goede en schoone vergadering, dank aan onze Wevelghemsche vrienden A. Darras en J. Heytens. 't Was A. Darras, die ons klaar de nieuwe ziekte- en pensioenwet uiteenzette en J. Heytens die ons zijn aanwakkerend woord zoo zwierig naar het hoofd slingerde; zij hebben den goeden moed onzer mannen wel veertiendubbeld.

En nu staan ze ook al te reikhalzen naar den studiebond die hen moet verstandige en welsprekende ophelpers maken van den Ardoyeschen werkliedenstand. Hij komt er in 't korte! Hoe eerder hoe lieve

De bond staat nu vast op zijn beenen. Het reglement is gereed en gedrukt; het voorloopig bestuur treedt af, en in de naaste vergadering van Februari, waar niemand mag afwezig zijn, zal men het vast bestuur kiezen.

Alla, vrienden! goed voortgewrocht en sterke propaganda gemaakt!

— CHRISTEN WEVERSSYNDIKAAT. — Wij vernemen met groot genoegen dat het christen weverssyndikaat snel aan 't groeien is sedert nieuwjaar; nog nooit stond het zoo sterk en zoo vast. 't Is een verheugend teeken en vooral een spoorslag voor de andere werklieden, in 't bijzonder voor de schoenmakers. En dat onze wevers werken kunnen uit vereenigingsgeest, dat hebben ze Zondag getoond met bij de honderd frank op te halen tot ondersteuning voor Rousselare.

Dat heet gewrocht, eh!

— BOERENBOND. — Heden Zondag, 2 Februari, om 3 1/2 uren, in de bovenzaal van 't lokaal, algemeene vergadering, waaronder belangrijke voordracht van den *E. H. Raeymaeckers*, van den boerenbond van Leuven, over de stichting eener hoveniersgilde en verscheidene andere belangwekkende punten.

Vooruit, landbouwers! allen aanwezig op deze belangrijke vergadering.

Iseghem. — *Algemeene vergadering.* — Zondag toekomende 9 Februari te 5 1/2 in 't Gildhuis. 't Zal een bezondere vergadering zijn. Allen op post.

Studiebond. — Maandagavond te 7 1/2 *eerste les.* Raadsleden van Werkliedenbond, Propagandaclub, bestuursleden van syndikaten, moeten de eersten zijn. Ieder lid van den werkliedenbond is echter welgekomen. Maandag laatst hadden we reeds een schoone inleidings-vergadering.

Bestuursvergadering. — Zondag avond te 6 uren. Een half uurken vroeger dan naar gewoonte.

Zangafdeeling. — Zondag te 11 uren. Zooveel volk als Zondag laatst!

STAD ISEGHEM.

Jongelingen-Congregatie. — *Tooneelfeest.* — Op 't program: *De twee broeders* of een Venitiaansche Vendetta, bekroond drama in drie bedrijven. Voor het drama is een gansch nieuwe tooneelschikking klaar.

Een geweten of geen, blijspel in een bedrijf. Het feest gesteld op Maandag 3 Februari begint te 5 1/2 zeer stipt.

Prijzen der plaatsen: 2, 1 en 0,50 fr. Voor ingangskaarten wende men zich bij de spelers of tot E. H. Debaecker.

St-Hilonius-gilde. — Vergadering Maandagavond te 7 uren, in 't Gildhuis.

Vereenigde werklieden. — Algemeene vergadering op Zondag 9 Februari te 4 1/2 uren in 't Gildenhuis.

In Parnassus. — Voor wie het niet weet; er is over veertien dagen meeting geweest. 't Was citoyen Dierkens die sprak over de staking te Thielt. 't Verwondert ons zeer dat onze citoyens geen man hebben die daarover inlichtingen moet geven. Ze zitten hier nochtans aan de bron van verstand en welsprekendheid. Dierkens had veel succes, *schrijven ze.* Hij sprak ook over drie Iseghemsche werklieden die eerst onderkropen, dan niet onderkropen en algelijk onderkropen. Wat is er daarvan nu te gelooven? Een beetje klaarte zou niet miskomen.

Betooging. — Maandag laatst hebben de schoenfabriekanten van Iseghem saam met andere nijveraars en handelaars den heer Bral-Donego gevierd. In het *Café Royal* had een heerlijk vriendenmaal plaats.

Verschillige toasten werden uitgesproken. In die toasten werd gewezen op den arbeid, op de taaie werkzaamheid van den gevierde; die door eigen krachten zich had weten op te werken tot een der eerste fabriekanten van Iseghem. Er werd gewezen op de pogingen van den heer Bral voor de locale nijverheid.

't Zijn die pogingen, die voorbeeldige werkzaamheid die de regeering nu heeft ingezien met den heer Bral ridder van de kroon te benoemen.

Diep bewogen antwoordde de held van het feest, de indruk was echter te groot en 't gevoelen was sterker dan het woord. De heer Bral bedankte de vrienden en vroeg aan allen voort te doen om de Iseghemsche nijverheid steeds bloeiender te maken.

Algemeene vergadering *voor 't syndikaat der schoenmakers.* — Zondag 2 Februari te 5 uren in 't Gildhuis.

Lijkrede uitgesproken bij de ter aarde bestelling van Emiel Gits:

Oh wreede dood! Hoe wreed uwe slagen! Ge maaidet gij met uw verschrikkelijk zeisen dien jeugdigen stam af, die zooveel schoone vruchten beloofden. Reeds heeft het kille graf u in zijn macht en wacht nog een stond voor het in eeuwig zwijgen boven u toesluit.

Emiel Gits is niet meer! Slechts 25 jaren oud, ontstolen aan de liefde van zijnen beminden vader, broeders en zuster, weggerukt aan de genegenheid zijner vrienden, die hem zoo lief hadden. In naam der meesters der Zondagschole, en zijner goede vrienden, aan den voet zijner laatste rustplaats, stuur ik hem een woord van vaarwel.

Als schoolmakker kenden wij hem, en was hij reeds het verzet zijner maten; die jongen met zijn opgewekt gemoed, aardige en kluchtige zinspelingen en vertellingen.

Toen we ouder geworden de school verlieten, en met Emiel Congreganisten wierden, eerst in de kleine en dan in de groote Congregatie van O. L. V. dan was hij en bleef hij die oprechte rondborstige luimige vriend het pleizier van het gezelschap. Hij was steeds een getrouwe congreganist, eraan gehecht zooals aan al de inrichtingen waarvan hij deelmaakte, want nergens waar het de goede zaak betrof was hij te kort. Zoo hebben wij hem aan 't werk gezien, als schoolmeester der Zondagschole, en luid mogen wij zeggen dat hij was een der beste, verkleefd met hert en ziel. Lang zullen wij in ons geheugen bewaren, welken ijver en geestdrift hij aan den dag legde om het 100 jarig jubelfeest der Zondagschool te doen gelukken, en hoe hij een kunstgewrocht schonk aan de verheerlijking van dit bloeiend werk.

Als jonge wacht was hij een voorbeeld, steeds even werkzaam, even bekommerd om voor godsdienst en vaderland te strijde te staan. Overal in betoogingen, besprekingen of andere werkingen der jonge wacht, stond hij talijd in de eerste rangen. In sprekersbond en studiebond, liet hij zoo dikwijls zijn klaar en beredeneerd woord hooren; was er het leven en de beweging. Als speler was hij in de tooneelgilde ten zeerste gewaardeerd, en we weten allen hoe geern hij al die bijeenkomsten bijwoonde, hoe gelukkig hij was zich telkens tusschen zijne vrienden te bevinden. Eerst met Kerstdag moest hij 't huis blijven, wegens eene onpasselijkheid.

Die onpasselijkheid zoo voorbijgegaan hebben; Emiel en wij waren ervan ovrtuigd, en we lachten en gekscheerden samen, iedere maal wij hem bezochten, want alles deed verhopen dat de herstelling spoedig zou volgen. Maar hoe waren wij verwonderd en verslagen te hooren dat die geringe kwale plotselings veranderde in eene onverbiddelijke ziekte, welke hem plots ten grave droeg.

De laatste uren van zijn leven was hij bewust van zijnen toestand, deelde dit zelf mede aan zijne vrienden. En hij de krachtige jongeling in den bloei der jaren, met eene lachende toekomst voor hem open, stierf gansch gelaten, overgelaten aan Gods heiligen wil, een dood weerdig van een christen jongeling. Hij was zijne goede moeder, zijn broederke in den hemel gaan vervoegen.

't Was een wreede slag voor zijnen dierbaren vader, broeders en zuster, en die tante, die hij zoo teer beminde; een groot verlies voor zijne vrienden, en die inrichtingen waarvan hij deelmiek.

Gevallen is hij op 't veld van eere, en 't is zooals het *Iseghemsche Volk* schreef: « Is het niet het schoonste dat men over een 25 jarigen jongeling schrijven kan: Dat hij rondom zich zooveel goed deed dat onze werken voor de jeugd den weerslag zullen gevoelen van zijn afschijd ».

Beste Emiel, gij die ons allen zooveel genegenheid toedroegt; indien God u reeds de belooning heeft geschonken, die hij beloofde aan hen die den goeden strijd hebben gestreden, wees ons naast uwen vader en familieleden indachtig, vraagt den Heere dat wij, uwe vrienden, die met u zoovele aangename en lustige stonden hebben beleefd, dat wij ook zooals gij even deugdzaam mogen zijn, en als eenig idiaal hebben: Goed doen.

Emiel, gij neemt afscheid van ons, 't is zoo vroeg; hebben erom geweend, doch dat Gods wille geschiede. Gij hebt uwe taak voltrokken, gij zijt ons voortaan een voorbeeld. Geen vaarwel zeggen we u toch, maar een tot weerziens in den Hemel,

4e Les over Boekhouden. — Wij hebben dus een overname van zaken gedaan aan ons zelf. Ons handelskapitaal gaan we nu uitbuiten, zijn geschiedenis neerschrijven en den uitslag bestudeeren. Bijna alle omzetting komt uit op eene geldverhandeling. Ons voornaamste zorg zal dan wezen ons geld wel te volgen. Dit zullen we: 1°) in onze *kas* (Brandkast, koffer, beurs of wat ook).

2°) In ons *Zesdagboek* waar alle uitgaven en ontvangsten dag aan dag zorgvuldig opgesomd worden, en dat we wekelijks of maandelijkschs vergelijken met ons geld in kas om te zien als de opgeteekende sommen overeenkomen met onze speciën;

3°) In eenen *kas-staat* waar we diezelfde somme rangschikken elk volgens hunne soort: ontvangsten van verkoop comptant of op termijn; uitgaven voor waren, loon, gereedschap, huishouden, enz. Alzoo kunnen we de totalen dier onderscheidene soorten uitgaven en ontvangsten vergelijken, de eene maand bij de andere, het eene jaar bij het andere en zoo een juist gedacht opdoen van onze geldelijke toestand.

Klein Nieuws. — Zondag namiddag was een snotneus op dril. Hij brak een vensterruit bij d'heer Carpentier, gooide den haverbak om in de Gentstraat, trok zijn mes en wilde iedereen te keere gaan. Eindelijk ging de police hem zelf te keere en stopte hem in de doos.

Dinsdag avond hebben dieven drie aanden meêgedaan bij Jan Vandeputte uit de Mandelstraat.

Woensdag morgen rond 8 1/2 uren werd Constant Vermeersch van Ouckene op zijn werk bij de Boschmolens de vingers gepletterd tusschen twee waggontjes. Dr Depoortere heeft den gekwetste verzorgd.

EMELGHEM.

Kristen Vlaamsch Verbond. — Onze oproep Zondag laatst in *'t Iseghemsche Volk* gedaan, werd buiten alle verwachting beantwoord. Bij de 150 huisvaders en jongelingen waren in de zaal aanwezig.

Na eenen korten welkomgroet van den E. H. Proost, nam heer J. Vanhaverbeke van Iseghem, het woord. Spreker wist van 't begin tot 't einde de aandacht zijne toehoorders te boeien door zijne deugddoende en kernachtige redevoering met zoo helder stemme, keurige vlaamsche taal en aanhoudende vuur voren gedregen.

De E. H. Pastor, bedankte in hertelijke bewoordingen den spreker voor zijne uiterst leerrijke en verkwikkende voordracht en wakkerde alle aanwezigen aan zich meer en meer uit en inwendig te doen kennen als onversaagde en overtuigde katholieke vlamingen.

Zulke vergadering doet waarlijk deugd en de uitslag Zondag laatst bekomen doet ons hopen op de toekomst. Goddank! eene nieuwe strooming in de gedachten is bij ons jeugdig volk te bemerken en de tijd is aangebroken, hier lijk elders, onze jongheid ernstigere gedachten over levensopvatting en sociale opleiding te doen krijgen. — Die het goed meent springe bij en werke met ons!

— *St-Eloy'sgilde.* — Vandaag om 2 1/2 uren heeft de jaarlijksche inhaling plaats van den nieuwen deken der gilde, M. L. Desimpele. De deelnemenden vergaderen op den steenweg van Ardoye om dan in stoet voorafgegaan van 't muziek naar de plaats te komen. 't Is te hopen dat het weder zal gunstig zijn want telken jare brengt dit feest een aantal vrienden der omstreken naar het dorp.

— *Brand.* — Vrijdag morgen heeft het gebrand Stalling en schuur, bij Vandekerkhove liggen plat; een der dienstknechten is levensgevaarlijk verbrand. Er moet kwaadwilligheid in 't spel zijn.

—Maatschappij der gewezen Soldaten *de Ware Vaderlanders.* — Zondag 2 Februari, jaarlijkschen feestdag. Het bestier herinnert de leden dat de schrijver van af 9 ure in het lokaal zal zijn voor het vereffenen der rekeningen. Dus allen vroeg opgepast want kwart voor 10 uren zullen de betalingen opgeschorst worden voor geheel den dag.

Dan voor 't begin van de feeste, in groot getal, in korps, naar de Hoogmis. Er zijn 100 man ingeschreven voor 't noenmaal en er moeten er nog veel meer zijn om naar de Hoogmis te gaan; daarom op tijds in 't lokaal.

Het Bestier.

BURGERSTAND

BAVICHOVE.

Geb. — Germaine Adam, dv. René en Maria Libeer. — Jeroom Anckaert, zv. Richard en Elisa Beke. — Domien Vandekerkhove zv. Aimée en Elodie Blondeel. — *Huw.* — Camiel Bruneel, 31 j. vlaswerker en Elodia Noreillie, 26 j. kantwerkster. — Camiel Vanfleteren, 31 j. landbouwer, Heule en Maria Nys, 31 j. landbouwster. — Henri Declerck, 32 j. vlaskoopman, en Maria Holvoet, 28 j. bijzondere. — *Sterfg.* — Eudoxie Derveaux, 19 j.

BISSEGHEM.

Geb. — Marcel Degryze, zv. Alois en Maria Viaene. — Romain Pattyn, zv. Karel en Victorina Lannoo.

Sterfg. — Valeer Destoop, 38 j. echtg. van Irma Nollet. — André Bourgois, 2 m.

EMELGHEM.

Geb. — Germana Roelens, dv. Josef en Sylvia Vanacker, Princessestr. — *Huw.* — Cyriel Maes, borstelmaker en Martha Deprez, borstelmaakster. — *Sterfg.* — 2 levenlooze geboorten.

GITS.

Geb. — Marcel Allaert, zv. Gustaf en Zoë Noyez. — *Huw.* — Cyriel Delsaele en Maria Colpaert. — Cam. Demets en Irma Alliet.

HARELBEKE.

Geb. — Maria Christiaens, Deerlijkstr. — Agnes Steelant, Oostwijk. — Jeroom en Julia Desnyder, Gentstr. — Germana Deprez, Audenaerdestr. — Raphaël Matton, Sweveghemstr. — Florida Vindevogel, Boterpotstr. — Alois Derycke, Sweveghemstraat. — Julien Decock, Overleie.

Sterfg. — Ida Baert, 77 j. wed. Vercaemer, oud Manhuis. — Julia Desnyder, 2 dagen, Gentstr. — Silvia Toebat, 70 j. wed. van August Dewyn oud Manhuis. — Theophiel Demeyer, 48 j. Deerlijkstr. — Ivo Debus, 57 j. Deconinckstr. — Odomar Samyn 68 j. geh. te Desselghem. — Jan Noppe, 38 j. overl. te Selzaete.

HOOGLEDE.

Geb. — Elza Maselis, dv. Emiel en Melania Lein. — Julia Leenknegt, dv. Henri en Maria Vandepitte. — Georges en André Dehaene, tweeling van Arseen en Prudence Billiet.

Huw. — Henri Vermoortel, van Rousselare en Adela Coppé, — Victor Vandenbulcke, van Staden en Silvia Cappelle. — Odiel Swaenepoel en Judith Thomas. — V. Ghekiere en Elodia Desmet.

Sterfg. — Maria Vanbrabant, 11 j. — Georges en André Dehaene, 2 dagen.

INGELMUNSTER.

Geb. — Alexander Vandendriessche, zv. Raymond en Julia Coorevits, Kortrijkkalsijde. — Maria Stragier, dv, Victor en Maria Sabbe, Bijstandstr. — Alberic Creton, zv. Jan en Elisa Vanbalberghe, St-Amandstr. — Julia Deconinck, dv. Josef en Adolphina Lambrecht, Warandestr. — Palmer Banckaert, zv. Hector en Maria Lammertyn, Heirweg zuid. — Omer Langsweirdt zv. Jules en Silvia Dewulf, Kweekstr.

Huw. — Remi Carlier, wever en Maria Windels, kantwerkster.

ISEGHEM.

Geb. — Godelieve Vandekerckhove, dv. Henri en Elodia Geldhof, klein Harelbeke. — Irma Vancompernolle, dv. Leo en Elisa Pardoen, Rousselarestr. — Madeleine Couckuyt, dv. Hilonius en Elisa Dedeyne, Kotje. — Godelieve Decoopman, dv. Achiel en Elisa Vandeghinste, Abeele. — André Vierstraete, zv. Valeer en Gentilla Delbaere, Steenstr. — Marie Oosterlynck, dv. Remi en Silvia Vanrobays, Abeele. — Irena Baes, dv. Philogene en Juliana Deceuninck, Abeele.

Huw. — Remi Vandendriessche, 23 j. wever en Mathilde Callens, 15 j. borstelmaakster. — Ernest Verbeke, 26 j. brouwersgast en Maria Depla 19 j. borstelmaakster. — Remi Gheysens, 27 j. beenhouwer en Maria Vandewalle, 29 j. zonder bedrijf. — Remi Capelle, 22 j. timmerman en Maria Trubbels, 20 j. waschvrouw. — Ivo Lefevre, 26 j. werktuigmaker en Juliana Deraedt, 27 j. zonder bedrijf. — Alidor Boucquet, 40 j. kunstschilder en Irma Allewaert, 41 j. bijzondere. — Alfons Menduyt, 21 j. olieslagersgast en Valeria D'hont, 24 j. fabriekwerkster.

Sterfg. — August Meulebrouck, 67 j. wever, echtg. van Math. Vandoorne, Lendeledestr. — Rachel Devlaminck, 6 j. Mentenh.

KORTRIJK.

TROUWBELOFTEN. — Camiel Romy, daglooner en Emilia Blieck beide te Kortrijk en verblijvende te Vendin-le-Vieil. — Pieter Saey, vrachtvoerder, te Lokeren en Irma Vandenbogaerde, fabriekwerkster, wed. van Remi Verkest, Staceghemstr.

Geb. — Alfons Laperre, St-Janstr. — Germana Dewit, Barbensreke. — Malvina Viaene, St-Antoniusstr. — Emma Vanfleteren, Deerlijkstr. — Ivonna Vandeputte, Doornijkwijkstr. — Walter Carlier, gehucht Walle. — Agnes Allyns, Veemarkt. — Arthur Valcke, Heulesteenweg. — Maurice Derycke, Kapucienenbeluik. — Rosa Casens, St-Amandslaan. — Yolanda Dinnecourt, Staceghemstr. — Maria Dhaene, Audenaerdesteenweg. — Maria Dumortier, Staceghemstr.

Huw. — Josef Detollenaere, 22 j. meubelmaker en Maria Secke, 19 j. fabriekwerkster, beide Heulesteenweg. — Oscar Terrie, 22 j. meubelmaker, Marckesteenweg en Theresia Debree 20 j. fabriekwerkster, Heulesteenweg. — Alfred Verheecke, 24 j. schipper, te Aeltre en Rachel Vanmarcke, 22 j. spoelster, Handelskaai. — Robert Cottem, 27 j. sieraadschilder, Nieuwstr. en Julma Windels, 27 j. naaister, Vaartstr. — Adolf Bolle, 58 j. statiewerkman, wed. van Maria Decock en Nathalia Planckaert, 45 j. huishoudster, beide gehucht Pottelberg. — Josef Verraes, 31 j. ontvanger der rechterlijke akten en der domeinen, Kapittelstraat en Helena Gillebert, 32 j. zonder bedrijf, Kortesteenstr. — Aimé Benoit, 25 j. kleermaker, Yzerweglaan en Margareta Tryffaut, 21 j. naaister, Moorseelestr. — Maurice Debrauwere, 27 j. bediende, te Brussel en Esther Algoed, 25 j. zonder bedrijf, Papegaaistr. — Theodoor Gunst, 25 j. boulanger, te Westende en Rachel Breyne, 26 j. zonder bedrijf, Hovenierstr. — Arthur Sagaert, 32 j. handelaar, Doornijkwijkstr. en Adriana Notredame 23 j. zonder bedrijf, Langesteenstr.

Sterfg. — Rosalia Demeulenaere, 85 j. zonder bedrijf, wed. van Karel Vandendriessche, Papegaaistr. — Bertha Vercruysse, 5 m. Iseghemstr. — Margaretha Vansteenkiste, 2 j. St-Denijsstr. — Paulina Monserez, 35 j. zonder bedrijf, echtg. van Arthur Lefevre, Jan Palfijnstr. — Maria Dewaele, 26 j. borduurster, Vercruyssenspoortje. — Ottevaere, vrouwelijk geslacht, Staceghemstr. — Walter Carlier, 3 dagen, gehucht Walle. — Hector Verhelst, 3 m. Gentsteenweg. — Henri Decroo, 68 j. gepensioenneerde, wed. van Maria Vermout, Staceghemstr. gehuisv. te Veurne. — Verhaeghe, mannelijk geslacht, Herderstr. — Adolf Dhelft, 46 j. schilder, echt. van Romania Verschuere, Heulestw.

LEDEGHEM.

Huw. — Henri Verhulst en Maria Decuypere.

Sterfg. — Petrus Denys, 73 j. zonder bedrijf, Oudmanhuis.

MOORSEELE.

Geb. — Germana Messely, dv. Camiel en Irma Charle. — Margareta Vanwolleghem, dv. Gustaf en Maria Vandenbroucke.

Sterfg. — Theresia Withouck.

ROUSSELARE.

TROUWBELOFTEN. — Richard Cornille, verwersgast, Wasquehal en Augusta Noyez, naaister. — Karel Taillieu, scheerder en Emma Vaneeckhoutte, meid, beide te Komen.

Geb. — Wilfried Olivier, Landbouwstr. — Elisabeth Vandewynckel, Steenhouwerstr. — Hendrika Delandmeter, St-Amandstraat. — Leo Vanderhaeghe, Kleineweg. — Jeannette Holvoet, Dixmudesteenweg. — Anna Vanderhaeghe, Gitsstr. — Pieter Vanbelle, Ooststr. — Firmin Ingels, Rumbekesteenweg. — Maria Bostoen, Hoogledesteenweg. — Henri Verhelst, Kattenstr. — Marcel Pype, Ardoyesteenweg. — Adriana Deforce, Vierweg. — Suzanna Vanderhaeghe, Handboogstr. — Nestor Bostoen, Ardoyesteenweg. — Josef Hoet, Yperstr. — Maria Muylle, Bekestukkenstr. — Gustaf Seynaeve, Bruanestr.

Huw. — Louis Bagein, 20 j. leurder en Alice Samyn, 21 j. leurster. — August Dupon, 22 j. policieagent en Maria Vanopstal 22 j. zonder bedrijf. — Remi Swaenepoel, 23 j. landwerker te Oostnieuwkerke en Philomena Degryse, 18 j. zonder bedrijf. — Arthur Casteleyn, 22 j. fabriekwerker en Suzanna Callebert, 23 j. voddenwerkster. — Henri Rodenbach, 27 j. leurder en Julia Verhaeghe, 18 j. leurster. — Jules Depla, 18 j. metserknaap en Martha Denudt, 19 j. voddenwerkster. — Georges Renier, 24 j. wever en Julia Pillaert, 21 j. spinster. — Arthur Decru, 20 j. wever en Julia Allossery, 22 j. spoelster. — Henri Bonte, 21 j. wever en Adriana Deceuninck, 19 j. spoelster.

Sterfg. — André Vanbecelaere, 7 m. Nachtegaal. — Michel Callewaert, 7 m. Langebrugstr. — Julien Cools, 5 weken, Noordlaan. — René Vanneste, 6 weken, Ardoyesteenweg. — Draga Muyllaert, 4 m. Hoogledesteenweg. — Maria Devoldere, 15 m. Pilders. — Pieter Verfaillie, 5 m. Rumbekestr. — Edmond Desmet, 2 m. Motestr. — Maria Carly, 83 j. wed. van Karel Noseda Yperstr. — Romania Maes, 70 j. wed. van Henri Delgatte, Schoolstr. — Michel Wullaert, 8 m. Vijfwegenstr. — Maria Ramant, 49 j. marktkraamster, echtg. van Pieter Dejonghe — Felix Verlinde, 84 j. wed. van Maria Hoornaert, Hoogledesteenweg.

STADEN.

Geb. — Erna Vandamme, dv. Isidore en Maria Schacht. — Martha Soenen, dv. Karel en Mathilde Aleyn. — André Schacht, zv. Clement en Mathilde Demeyer. — Jules Comyn, zv. Victor en Maria Devos.

Huw. — Victor Vandenbulcke en Silvia Cappelle, Hooglede. — H. Six en Emma Winne. — Alois Debruyne en M. Meersseman.

Sterfg. — Virginia Debaere, 73 j. echtg. van Charles Deprez. — Emiel Vercaigne. 17 j. — Jeanne Debeil. — Silvia Vandeputte, 67 j. wed. van Leo Fossé. — Silvia Ryckewaert, 77 j. wed. van Louis Vanbecelaere.

SWEVEZEELE.

Geb. — Remi Werbrouck, zv. Henri en Eulalia Boone. — Omer Dewitte, zv. Victor en Emilia Galle. — Paul Vandenbroele zv. Hyppoliet en Maria Standaert. — Irma Dewitte, dv. Polidoor en Febronie Vanslambrouck. — Emma Vanhaelemeersch, dv. René en Elodia Vandewaetere.

Sterfg. — Gerard Ketels, 6 m. — Amedée Verkain, 5 m. — Henri Latrez, 49 j. schoenmaker, echtg. van Romania Yde.

WEST-ROOSBEKE.

Geb. — Alice Penet, dv. Petrus en Emma Deriemaecker.

Sterfg. — Lucie Nevejan, 71 j. wed. van Karel Vanhaverbeke. — Karel Depature, 71 j.

WEVELGHEM.

TROUWBELOFTE. — J. Herpels en Melania Vandeputte, Halewijn.

Geb. — Norbert Cuvelier, zv. Remi en Leontina Buyck. — Josef Tytgat, zv. Frederik en Sylvia Bulckaen. — Louis Vanmarcke, zv. Eugeen en Julienne Depestele.

Huw. — Remi Vanassche, wed. van Maria Poublon en van Sophie Verfaillie en Elodia Debeuf, wed. van Alfons Vansteenkiste. — Gustaf Derieuw en Maria Catteeuw.

Sterfg. — Hector Vlieghe, 46 j. echtg. van Maria Delobelle.

BERICHT.

Madame Weduwe MASQUELIER laat weten dat de zaken van het oud *Wisselkantoor Gustave Masquelier* overgenomen en voortgezet zijn door M. ALPHONSE DEBRUYNE, wisselagent Palfijnstraat, 8, te Kortrijk. (Telefoon nº 42).

Beursorders. — Kostelooze betaling van coupons. — Renten en alle slach van grondobligatiën altijd verkrijgbaar.

Studie van Meester Arthur MUSSELY, Notaris te Ledeghem.

I. — INSTEL, op WOENSDAG 19 FEBRUARI 1913, om 4 uren namiddag, ter herberg *Het Wevershof,* te Ledeghem, gehouden door Henri Clarysse, van:

GEMEENTE LEDEGHEM

TWEE WOONHUIZEN

en 87 aren 17 cent. zaailand en meersch, verdeeld in 4 koopen. — *1/2 % instelpenning te winnen.*

II. — OVERSLAG, op DINSDAG 11 FEBRUARI 1913, om 4 uren namiddag, ter te koop gestelde herberg *De Ast,* te Meenen, Moorseelestraat:

HERBERG

met groote ingangpoort, koer en medegaanden hof, groot in 't geheel 7 aren 50 cent. — Ingenottreding met 1 October 1913. *Ingesteld 5350 frank.*

Zie plakbrieven.

JONGELING, oud 17 jaar, vraagt plaats in kleerstofmagazijn of winkel.

Adres ten bureele van het blad.

De fijnste KAASSOORTEN

alleen verkrijgbaar « *Hollandsch Kaashuis,* » O.-L.-Vrouwstraat, 10.

Kroniek voor Kunst en Kennis.

DE WARE SHAKESPEARE.

To be or not to be that 's the question! William Shakespeare, was een groote Engelsche dramaturg of tooneeldichter uit de 16e eeuwe, de schrijver van *Macbeth*, *Hamlet*, *Koning Lear*, *Romeo en Julia*, *Othello*, en menig ander treur-en blijspel, de schepper van Ophelia, en van den prachtigen falstaff, de man die volgens den ouden Dumas, naast God het meest geschapen heeft. Zooveel was men zeker tot aan de negentiende eeuw. De wetenschap ging een stap vooruit en al met eens was men over den grooten man niemendal meer zeker. William mocht zich gereed maken om van zijn voetstuk af te stijgen of, ten minste, om een beetje op zijde te schuiven en plaats te maken voor den Kanselier Francis Bacon, een tijdgenoot van William. De Baconisten beweerden tegenover de Shakespearians dat William Shakespeare, de man van Stratford-on-Avon, onmogelijk al de dramas kon gemaakt hebben die hem toegeschreven worde. Immers zijn daar veel van die tooneelspelen die eene diepe bekendheid verraden met de Griesch-Latijnsche oudheid, en William die zijne letterkundige loopbaan had begonnen met de peerden vast te houden voor de deure van een Londensche schouwburg, bezat zoo eene bekendheid niet. Delia Bacon, een Amerikaansch meisje, schreef in 1856 een boek: « *De filosofie van de Shakespeare dramas ontsluierd* » en deed daarmeê dien vlieger opgaan. In de laatste jaren begon de « Bacon-Waanzin » zoo de Duitschers de nieuwe theorie noemden, van zijne aanhangers te verkiezen. Shakespeare was al weêr zijn gemak aan 't zoeken, alléén op zijn voetstuk.

Maar nu krijgt hij een andere rammeling.

De man met den hemelschen naam *Célestin Demblon*, socialistische volksverbeelder voor Luik, schrijdt in het strijdperk, en als deze er zich meê bemoeit!! Hij ijvert voor een derden mededinger: eenen kapitalist, eenen grooten en machtigen Engelschen edelman: Lord Roger Manners, graaf van Rutland.

Iwan Gilkin noemt het een wreede spot van het noodlot, dat een verwoede socialist als Célestin geroepen zij om op het hoofd van den machtigen Lord Rutland de kroon te plaatsen die hij loopt afnemen van den volksjongen William, zoon van eenen beenhouwer-wollekoopman, te Stratford: en hij doet het met drift! Natuurlijk.

Demblon's eigen partijgenooten vinden dat « buiten alle verwachting » zijn boek de aandacht verdient. Zijne politieke houding had hem bij 't meerendeel doen doorgaan voor een' aardigaard, veeleer dan voor een staatsman: nu komt hij voor den dag als schrijver en letterkundige zoeker.

Jean Richepin, de fransche dichter, heeft, enkele dagen geleden, te Brussel eene voordracht gehouden over het Shakespeare-vraagstuk, en een verslaggever merkt op met een fijn glimlachje:

« M. Jean Richepin heeft niet nagelaten te zinspelen op het werk van onzen stoutmoedigen landgenoot (Demblon). Hij heeft het gedaan zonder spot doch ook zonder goedkeuring ». De « warme en diepe overtuiging » van Shakespeare's afbreker wil hij eerbiedigen, maar niet deelen.

En hier volgt de plaats uit zijne voordracht die betrekking heeft op de zoo driftig verdedigde stelling van M. Demblon:

« Ik durf het nog niet stout bekennen, heeft M. Richepin gezegd, dat die zwarte puntjes voor mij in 't geheel niet zonder beteekenis zijn; dat ze mij integendeel overgroot toeschijnen en dat mijn twijfel is blijven bestaan. Indien ik het niet stout durf bekennen, 't is omdat M. Célestin Demblon zelf, gelijk de Baconiens, zoo hard is met zijn mogelijke tegensprekers. Hij noemt ze maar algauw dommeriks, koppigaards, die vergroeid zijn in ouderwetsche kritiek, en geeft ze geern uit voor lieden die te kwader trouw zijn. Daarom ben ik niet al te stout om hem te woord te staan. Ik heb ten anderen, een zeer goede reden om het niet te doen. Hij kondigt aan dat hij binnenkort een tweede boek zal uitgeven waarin het geheim geheel zal opgeklaard worden en het licht de oogen van de meest verblinden zal doen opengaan.

Welnu, ik zal wachten tot dat dit tweede boek verschenen is om mij eene vaste overtuiging te maken.

« Ik zal zelfs nog op iets anders wachten! Want in deze Shakespeare-historie is alles wonderlijk, zooals ge zult zien. Men valt er van de eene verrassing in de andere.

Gisteren avond (dit is dus nog nieuwer, nietwaar?) Ja, een half uur over middernacht (ik geef u de juiste datum aan) heb ik een ander spoor om achter den echten Shakespeare te komen. Daar zou, in Engeland, een zekere bergstroom zijn, en in de diepte van dien bergstroom, eene krocht,en in die krocht, een kistje, en in dit kistje zouden geschriften zitten, die, wanneer ze zullen gelezen zijn, de eenige ware en goede oplossing geven van 't geheim en ons leeren wie Shakespeare is. Ik heb dat vernomen gisteren, een half uur over middernacht. Ik zal dus ook wachten totdat men dien bergstroom heeft verlegd, en 't kistje heeft gevonden, eer ik mij eene opinie zal maken ».

M. Richepin doet dat... zonder spot!

Demblon's theorie is niet nieuw. In 't begin van 't jaar 1907 is een Berlijnsche letterkundige M. Karl Bleiberin er reeds mede voor den dag gekomen.

OVER HET SOCIALISME.

EENIGE BEMERKINGEN VOOROP.

1) Sprekende van socialisme en socialisten, wachtte men zich wel te denken dat men hier slechts met een stelsel te doen heeft, met menschen van één geloof, al dragen ze ook denzelfden naam. Van socialisme en socialisten heeft men ook verscheidene soorten, die soms wel nog 'n keer met elkander overhoop liggen.

Om op het uitwendige alleen te oordeelen, men heeft onder die mannen, bijv.: De droomers, de wetenschappelijke socialisten, en de volksmenners of schreeuwers. Hier in onze streken kennen we slechts die laatste soort, die net zooveel van 't wetenschappelijk socialisme kent als een olifant van patattenschillen.

Wij zullen in den loop onzer artikels aan die heeren de plaats en de aandacht gunnen die hen toekomt, doch ons vooral bezig houden met den ernstigen kant der socialistische leering.

2) Om een stelsel goed te doen kennen en beoordeelen is het niet voldoende alleen den tegenwoordigen vorm uiteen te zetten. Het socialisme immers heeft reeds merkelijke veranderingen ondergaan in zijne korte levensjaren; en 't is nu juist van belang de mate van die veranderingen te nemen. Daarbij moeten de omstandigheden waarin het socialisme ontstond ons ook klaarder doen inzien zijn eigengenlijke beteekenis als maatschappelijk en huishoudelijk stelsel.

3) Ons doel is dan in een opvolgentlijke reeks artikelen geheel het socialisme te doen kennen; in zijn geheel: sedert zijn ontstaan tot nu; zoo kort en klaar als het zijn eigen duisterheden maar toelaten. Ons volk kan er maar bij winnen de dwaalleer in haar volle daglicht te zien, dan springen ook de flauwe kanten best in 't oog.

We zullen opvolgenflijk geven de korte geschiedenis,de beoordeeling van zijn oordeel over de huidige maatschappij en het nauwkeurig onderzoek van zijn nieuwe gedroomde maatschappij.

I.

HET EERSTE OPKOMEN.

Er zijn ten allen tijde droomers geweest en Romanschrijvers over aardsche paradijzen en landen met gebraden kiekens; ook in heel den loop der menschelijke geschiedenis komt er verzet op tegen ontstaande misbruiken in 't maatschappelijk leven, en vooral in zake de stoffelijke goederen.

Doch dit was altijd maar een **tijdelijk en plaatselijk verschijnsel**, dat welhaast verdween; en dit maakt dat we gemakkelijk mogen heenstappen over zoogenaamd socialisme der oudheid of der middeneeuwen. Alléén in de laatste 19e Eeuw komt het socialisme voor als een **blijvend verschijnsel**, en dat in al de landen waar groot-nijverheid te vinden is.

't En is inderdaad geen voorbijgaand geschreeuw van enkele dagen; geen opgeblazen beweging in een enkele plaats: 't Is wel een algeheele volksbeweging die opkomt in alle nijverheidslanden, die heel het maatschappelijk leven omvat en nu reeds meer dan een halve eeuw duurt.Dit alleen zou ons reeds doen vermoeden dat zij haren oorsprong neemt in onze hedendaagsche maatschappelijke toestanden.

Inderdaad, **het socialisme is, als leerstelsel, het kind van het liberalisme, en terzelvertijde de tegenwerking tegen de onmenschelijke toestanden door datzelfde liberalisme teweeg gebracht.**

De losgelaten vrijheid, los zelfs van alle goddelijke wetten in 't beheer der stoffelijke goederen, de blinde bandelooze concurrentie, in naam van 't liberaal princiep: « laat waaien dat waait », met behulp van altijd meer nieuwe uitvindingen dreef de nijverheid tot een hoog punt van stoffelijken bloei, maar dat slechts ten voordeele van den sterkere, van den geldbezitter, van het klein getal.

Dit klein getal overrijke **kapitalisten**, meesters der nijverheid, tegenover de overgroote massa der zwakkeren, **het proletariaat**, gansch gebonden aan den dienst van 't kapitaal, bracht de jammerlijke scheuring der samenleving teweeg in **twee vijandige klassen.**

De nijverheid zonder God kende enkel geld, geen menschen. Men kwam aan arbeidsdagen van 16 uren en meer, aan vrouwen- en kinderarbeid: hetgeen noodzakelijk voor gevolg had, het breken van 't familieleven bij het altijd aangroeiend proletariaat der steden, opeengepakt als dieren in ongezonde, enge kelders of zolderkamertjes.

Wat al drankzucht, goddeloosheid, zedeloosheid en ellende daaruit voortsproot, welk onmenschelijk lot onze arbeiders beleefden vooraleer in de verschillende landen de onderzoeken naar den arbeiderstoestand aanvingen, is onbeschrijfelijk en wraakroepend tegen het nooit genoeg gedoemde liberalisme.

Men leze daarover eenige staaltjes bij **Henri Hermans** in zijn «Handboek der Moderne Vakvereeniging » over uitbuitig der weezen, onteerenden arbeid voor vrouwen en meisjes, lichamelijke afbeuling bij kinders van 7 tot 8 jaar, en men zal verstaan dat een enkel vonkjen genoeg was om heel den boel in laaie vlam te doen schieten.

Men moest daartoe geen nieuw stelsel uitvinden: 't was genoeg bij de liberalen zelven ter school te gaan, hun beginsels over te nemen, en er de redelijke gevolgen van te nemen. Zoo bijv.: Als men naar geen goddelijke wetten moet omzien, waarom zou men dan altijd voort in ellende leven, terwijl anderen alles in overvloed hebben. Die goederen zijn zoowel aan ons als aan hen, de kwestie is maar daaraan te geraken,gelijk hoe, en ons hier een paradijs te maken. Dat was geheel eenvoudig om redeneeren, ook zullen we nu in 't vervolg zien dat de socialisten wel waarlijk op liberale princiepen gebouwd hebben.

Dit was de toestand waarin de algemeene mistevredenheid der werkersbevolking ontkiemde; nu valt na te gaan welke mannen (en met welke middels) die mistoestanden in socialisme hebben omgewrocht, **eerst in Frankrijk, daarna en vooral in Duitschland.**

a) **HET FRANSCH SOCIALISME.**

De eersten te vernoemen zijn twee franschen: **SAINT-SIMON**, (gestorven in 1825) en **FOURIER**, (gestorven in 1837). Zij behooren persoonlijk eerder tot de klas der droomers; doch zij tellen volgelingen die hun gedachten verder en klaarder uitwrochten.

SAINT-SIMON, neemt maar rechtuit het princiep van Smith vast dat « Arbeid alleen de oorzaak en bron is van alle rijkdom ». Als 't alzoo is, denkt Saint-Simon, **dan moeten de arbeiders de eersten en de besten zijn in de samenleving**; en 't is nu juist verkeerd. — Zijn leerling **Enfantin** doet echter een stap verder en meent: Als alle weerde alleen uit arbeid voortkomt, wel! dan is **het inkomen, dat grondbezitters en kapitalisten trekken zonder arbeid, onrechtveerdig** en 't komt aan de werklieden toe. — **Bazard**, een ander leerling, vroeg daarom een beter en rechtveerdiger regeling van den bestaanden eigendom door een **volledige hervorming van het erfrecht.**De staat alleen moet alles erven, en dan die erfenissen verdeelen onder de weerdigsten, 't is te zeggen die best-werken. Want men zal den **Vakarbeid** invoeren, en zijn verdeeling onder de menschen **volgens ieders persoonlijke bekwaamheid**; daarop zal men het loon toekennen **volgens de verdiensten van den afgeleverden arbeid.**

FOURIER dacht, nog eens evenals de liberalen, dat men de menschelijke driften niet mag onderdrukken, maar moet bevredigen; want uit die voldoening spruit het geluk. Daarom heeft ieder mensch **recht op winstgevenden arbeid.** Nu om dit recht voor iedereen te verwezenlijken is nieuwe organisatie van den arbeid noodig. Deze steunt vooral op de vereeniging, gelijk ten andere ook de vereeniging de spil is van heel de samenleving.

Zoo bijv.: Kon men de 100 huizen, 100 schuren, 100 stallen van een dorp zamen brengen in een grootsch gebouw: welke besparing zou dat zijn. Zoo ook, welke winsten zou men niet doen met het samenbrengen van al de kapitalen, van al den arbeid en van de begaafdheid van al de inwoners.

Fourier beproefde dan ook dit gezamenlijk leven in zijn zoogenaamde **Phalansteriums,** die natuurlijk mislukte; gelijk ook mislukte een gelijkaardige onderneming van een gemeenzaam samenleven en samenwerken, in Amerika beproefd, door een anderen franschen droomer **Cabet** bij name. (gest. 1856).

('t Vervolgt).

DE CIGAREN

ONS VLAANDEREN

in *Borneo* of *Mexico* tabakken

OVERTREFFEN DE BESTE MERKEN

—

Wetsontwerp tegen ziekte, vroegtijdige werkonbekwaamheid en ouderdom.

Op 19 December ll. werd in de Kamers door Hoofdminister de Broqueville het ons beloofde wetsontwerp tegen ziekte, vroegtijdige werkonbekwaamheid en ouderdom, neergelegd.

Waarom de verzekering tegen deze drie kwalen in één wetsontwerp vereenigd?

Hierom: opdat geen enkel werkman zonder hulp zou blijven in de noodgevallen die iedereen kunnen overkomen. Iemand kan ziek worden: hij heeft ondersteuning noodig. Iemand wordt oud: hij heeft ondersteuning noodig.Iemand is voor den tijd versleten: hij ook heeft ondersteuning noodig. De drie noodgevallen vragen dus verzekering.

Nu! wat zegt het wetsontwerp dienaangaande?

I.

WIE ZAL ER MOETEN STORTEN?

Alle mannen en vrouwen gebezigd in den landbouw, de nijverheid of den handel, die

1° van een patroon werk ontvangen;

2° min dan 2400 fr. per jaar verdienen.

De werklieden van openbare werken, ten ware ze reeds verzekerd waren.

Patroon, gemeente, provincie en staat zullen door vaste bijlagen moeten medehelpen.

De stortingen zijn verplichtend.

Waarom?

Het bestuur gaat uit van dit beginsel dat niemand, wie hij ook weze, zich zelf mag verwaarloozen, bijgevolg is iedereen redelijk verplicht voor zich zelf te zorgen. Wil hij niet, hij wordt ertoe gedwongen.

Vrijstellingen:

Zijn van de verplichting te storten, ontslagen:

Dezen die meer dan 2400 fr.winnen per jaar.

Zij die 65 jaar oud zijn.

De 't huiswerkers voor meer dan één patroon werkende.

Wat betreft ziekte en invaliditeit, worden op hun verzoek ontslagen, zij die inwonen bij hunne meesters en de gepensioneerde mijnwerkers.

De vrijgestelden kunnen, op hun verzoek, de voordeelen der wet genieten.

II.

HOEVEEL ZAL ER MOETEN GESTORT WORDEN.

a) **Door den arbeider:** 12 fr. voor ziekte; 6 fr. voor vroegtijdige werkonbekwaamheid; 6 fr. voor pensioen (met afgestaan kapitaal).

b) **Door den patroon:** 2 fr. voor de ziekenkas. 4 fr. voor 't pensioen: echter na 1938 zullen 2 fr. hiervan moeten dienen voor vroegtijdige werkonbekwaamheid.

Wie min wint dan 15 fr. per week, volstaan met den helft dier storting, natuurlijk met vermindering op den helft van de dagelijksche vergoeding.

III.

WAAR STORTEN, EN HOE?

a) **Waar?** De keus is vrijgelaten, ofwel in de reeds bestaande erkende Maatschappijen van Onderlingen Bijstand, in de reeds bestaande pensioengilden, ofwel in de daartoe in 't leven te roepen gewestelijke raden.

b) **Hoe storten?**

De maatschappijen worden vrijgelaten de inleggelden der leden vast te stellen.

IV.

TOELAGEN VAN STAAT EN GELIJK WELKE OPENBARE BESTUREN.

Voor ziekenkas: 0.25 fr. per frank storting tot een bedrag van 12 frank.

Voor vroegtijdige werkonbekwaamheid: 0.60 fr. voor iederen frank storting.

(Vijf millioen hier, zullen gebruikt worden tot het oprichten van een sanatorium voor teringlijders en besmettelijke ziekten).

Voor pensioen: volgens ouderdom: 0.60 fr. 1 fr., 1.50 fr. en 2 fr. per frank volgens de wetten van 10 Mei 1900 en 5 Juni 1910.

De toelagen van provincie, gemeente en openbare gestichten zullen moeten bestaan in vaste sommen of evenredig met de bijdragen der leden, onafhankelijk van een politieke of godsdienstige overtuiging.

V.

HOEVEEL ZAL IK TREKKEN?

a) **In geval van ziekte en Invaliditeit** (werkonbekwaamheid): minstens 1 fr. daags tot op den ouderdom van 65 jaar.

b) **Voor pensioen:**

De personen geboren voor 1843 en in nood verkeerende, zullen ontvangen 120 frank in plaats van 65 frank nu.

De personen geboren van 1843 tot 1848 zullen ook 120 frank per jaar ontvangen, mits een storting van 18 frank.

De personen geboren van 1849 tot 1872 zullen, benevens de opbrengst hunner bijdragen en van de bekomene toelagen, nog 120 frank bijkrijgen.

De personen geboren in 1873 zullen bijkrijgen: 115 frank.

De personen geboren van 1873 tot 1893: alle jaren 5 frank min.

VI.

DOOR BIJZONDERE MAATREGELEN:

a) Worden de voorwaarden bepaald tot erkenning der maatschappijen. Deze moeten: 1) Genees- en Medicamentendienst inrichten. 2) Minstens 1 fr. daags onderstand geven tot op 65 jarigen ouderdom, in geval van ziekte en invaliditeit. 3) 30 fr. verleenen aan kraamvrouwen. 4) Geen leden uitsluiten om hunne politieke of godsdienstige overtuiging.

b) De leden moeten bij hun patroon door een getuigschrift bewijzen dat ze verzekerd zijn.

c) Verbod aan den patroon eenigen invloed uit te oefenen bij den werkman in het kiezen van de maatschappij bij dewelke hij storten zal.

d) De patroon mag geene afhoudingen doen op het loon.

e) Den patroon wordt opgelegd afhoudingen te doen in geval de werkman, of werkvrouw het bewijs van verzekering niet levert. Verwaarloost de patroon deze medewerking met de wet, hij is voor zijne nalatigheid verantwoordelijk.

f) Boeten waarmede de overtreders der bepalingen van de wet, zullen gestraft worden: 26 tot 100 fr. aan de bestuurleden van ziekenbeurzen die bedrog gebruiken.

5 tot 25 fr. aan de werklieden die zich door valsche verklaringen aan de verplichting trachten te onttrekken.

26 tot 200 aan de patroons voor dergelijke gevallen, daarbij nog straffen voorzien in artikels 269 en 274 van het strafwetboek.

De wet treedt in werking wanneer de kamers de noodige kredieten zullen gestemd hebben.

Slotbemerking: De wet, zooals ge ziet, is zeer breed opgevat. Ze wil bovendien de verzekering tegen ziekte, werkonbekwaamheid en pensioen op vasten grondslag steunen: elk werk moet, mits toelagen van de openbare besturen, zich zelf kunnen ontdragen. Dit is goed, dit is treffelijk. Iedereen, die zich zelf eerbiedigt, moet het dus goedkeuren.

Ten slotte nog iets: het wetsvoorstel is voorzeker niet volmaakt. Niets is volmaakt op de wereld. Edoch, ernstige besprekingen in onze bonden, en eindelijk de besprekingen in de kamers, moeten zooveel mogelijk onvolmaaktheden trachten te weren.

Politieke beunhazen zullen de wet in alle geval trachten in stukken te trekken. Zendt ze naar den weerlicht, tot dat ze zelf iets beters weten.

Bijzonder algemeen Internationaal Tarief N° 423

betrekkelijk het vervoer van ruw vlas uit Frankrijk naar verscheidene statiën van den omtrek van Kortrijk.

In voege gebracht sedert 1 Oogst 1912 bij overeenkomst tusschen het beheer der Belgische spoorwegen en het beheer van den Ouest-Etat en van de « Compagnie du Nord. »

VOORWAARDEN.

1. Het ruw vlas, vervoerd aan de prijzen van het hierbijgevoegd tarief, wordt geladen op plate-form-wagons. De spoorweg moet maar aan den afzender de wagons leveren waarover hij beschikt, zonder eenige verplichting aangaande het inhoudsvermogen.

2. Het laden en lossen is ten laste des afzenders en des bestemmelings.

3. Om volgens hierbijgevoegd tarief de verzending te doen, moet de afzender er de aanvraag voor doen op het verzendigsbulletijn (vrachtbrief — lettre de voiture) en op de aangift van verzendig. Eene der vermeldingen : « Tarif spécial, Tarif réduit, Tarif le plus réduit» is daartoe voldoende en daardoor zelf aanvaardt de afzender al de voorwaarden hier vermeld.

Berekening der vervoerkosten: **Op fransch spoor** worden de vervoerkosten berekend volgen de inwendige oppervlakte van de plateforms der wagons. Die oppervlakte wordt berekend in vierkante meters; een halve vierkante meter of meer wordt gerekend als één geheele en de oppervlakte, die min bedraagt dan een halven vierkanten meter, wordt niet in rekening gebracht.

Op Belgisch spoor, worden de vervoerkosten berekend per verzending voor eene zende die maar eenen of twee wagons beslaat. Voor eene zende van drie wagons en meer, worden de vervoerkosten berekend per 1.000 kilogr. op het netto-gewicht der lading, rekening houdende van de minima door het tarief vastgesteld. Indien het netto-gewicht der lading meerder is dan de vastgestelde minima, dan worden de kosten, voor de verzending van drie wagons en meer, of de bijgevoegde taks voor de verzending, van eenen of twee wagons berekend volgens een onverdeelbaar getal van 10 kilogr. De taks, volgens dergelijke cijfering bekomen, wordt steeds vastgesteld met tien centiemen in eens.

De taksen worden afzonderlijk berekend voor het fransch spoor eenerzijds en voor het belgisch spoor anderzijds tot aan dit grenspunt, langs hetwelke de gezamenlijke vervoerkosten het goedkoopst zijn.

In de kosten berekend voor het fransch spoor, zijn ook begrepen hetgeen men noemt « frais de gare et de transmission. »

5. De verzending wordt gedaan langs het grenspunt (Halluin of Tourcoing) dat dient om de geringste vervoerkosten te maken.

6. Het dekken en ontdekken van elken wagon is ten laste van den afzender en van den bestemmeling.

7. In Frankrijk geeft iedere verzending recht op 0.10 fr. voor inschrijving (droit d'enregistrement) en op 0.70 fr. voor den vrachtbrief.

8. Het beheer der spoorwegen mag, buiten den reglementairen uitstel, nog vijf dagen wachten van de verzending te doen, zonder dat daarom vergoeding kan geëischt worden.

9. De verzendingen worden gedaan volgens de algemeene schikkingen van het « Règlement uniforme pour le transport international des marchandises par chemin de fer », volgens dit bijzonder tarief en volgens de tarieven der tusschenkomende beheeren.

A. — FRANSCH SPOOR.

VERVOERKOSTEN PER WAGON METENDE

VAN AF DE HIER VERMELDE STATIEN tot *a)* HALLUIN-GRENS *b)* TOURCOING-GRENS	Afstand	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
		vierkante meters, welke ook het gewicht der lading zij.																	
	km.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.
Arques-la-Bataille a)	231	32.50	35.40	38.30	41.20	44.10	47.00	49.90	52.80	55.70	58.60	61.50	64.40	67.30	70.20	73.10	76.00	78.90	81.80
Arques-la-Bataille b)	222	34.50	34.30	37.10	39.90	42.70	45.50	48.30	51.10	53.90	56.70	59.50	62.30	65.10	67.90	70.70	73.50	76.30	79.10
Auffay a)	258	30.50	33.20	35.90	38.60	41.30	44.00	46.70	49.40	52.10	54.80	57.50	60.80	62.90	65.60	68.30	71.00	73.70	76.40
Auffay b)	249	30.00	32.65	35.30	37.95	40.60	43.25	45.90	48.55	51.20	53.85	56.50	59.15	61.80	64.45	67.10	69.75	72.40	75.05
Bolbecq-Nointot a)	302	38.50	42.00	45.50	49.00	52.50	56.00	59.50	63.00	66.50	70.00	73.50	77.00	80.50	84.00	87.50	91.00	94.50	98.00
Bolbecq-Nointot b)	293	38.00	41.45	44.90	48.35	51.80	55.25	58.70	62.15	65.60	69.05	72.50	75.95	79.40	82.85	86.30	89.75	93.20	96.25
Bolbec-Ville a)	302	38.50	42.00	45.50	49.00	54.60	58.25	61.60	65.55	69.20	72.85	76.50	80.15	83.80	87.45	19.10	94.75	98.40	102.05
Bolbec-Ville b)	305	39.50	43.10	46.70	50.30	53.90	57.50	61.10	64.70	68.30	71.90	75.50	79.10	82.70	86.30	89.90	93.50	97.10	100.70
Bréauté-Beuzveille a)	307	39.00	42.55	46.10	49.65	53.20	56.75	60.30	63.85	67.40	70.95	74.50	78.05	81.60	85.15	88.70	92.25	95.80	99.35
Bréauté-Beuzveille b)	297	38.50	42.00	45.50	49.00	52.50	56.00	59.50	63.00	66.50	70.00	73.50	77.00	80.50	84.00	87.50	91.00	94.50	98.00
Calleville a)	315	39.50	43.10	46.70	50.30	53.90	57.50	61.10	64.70	68.30	71.90	75.50	79.10	82.70	86.30	89.90	93,50	97.10	100.70
Calleville b)	306	39.00	42.55	46.10	49.65	53.20	56.75	60.30	63.85	67.40	70.95	74.50	78.05	81.60	85.15	88.70	92.25	95.80	99.35
Cany a)	301	38.00	41.45	44.90	48.35	51.80	55.25	58.70	62.15	65.60	69.05	72.50	75.95	79.40	82.85	86.30	89.75	93.20	96.65
Cany b)	292	37.50	40.90	44.30	47.70	51.10	54.50	57.90	61.30	64.70	68.10	71.50	74.90	78.30	81.70	85.10	88.50	91.90	95.30
Caudebec-en-Caux a)	299	37.50	40.90	44.30	47.70	51.10	54.50	57.90	61.30	64.70	68.10	71.50	74.90	78.30	81.70	85.10	88.55	91.90	95.30
Caudebec-en-Caux b)	290	37.00	40.35	43.70	47.05	50.40	53.75	57.10	60.45	63.80	67.15	70.50	73.85	77.20	80.55	83.90	87.25	90.60	93.95

B. — BELGISCH SPOOR.

Van af de grens tot aan de staties van	MEENEN-GRENS					MOESKROEN-GRENS					
	VERZENDING OP					VERZENDING OP					
	1 WAGON		2 WAGONS		3 WAG. en meer	1 WAGON		2 WAGONS		3 WAG. en meer
	Afstand in kilom.	Gewicht der lading 5000 kg. of min. Kosten per verzending.	Bijtaks te betalen per 1000 kg. boven de 5000 kg.	Gewicht der lading op iederen wagon, 5000 kg. of min. Kosten per verzending.	Bijtaks te betalen per 1000 kg. boven de 5000 kg.	Kosten per 1000 kg. (1)	Afstand in kilom.	Gewicht der lading 5000 kg. of min. Kosten per verzending.	Bijtaks te betalen per 1000 kg. boven de 5000 kg.	Gewicht der lading op iederen wagon, 5000 kg. of min. Kosten per verzending.	Bijtaks te betalen per 1000 kg. boven de 5000 kg.	Kosten per 1000 kg. (1)
	km.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	km.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.	fr. c.
Bisseghem	11	8.30	1.66	11.60	1.16	1.16	21	11.30	2.26	17.60	1.76	1.76
Kortrijk	12	8.60	1.72	12.20	1.22	1.22	16	9.80	1.96	14.60	1.46	1.46
Desselghem	22	11.60	2.32	18.20	1.82	1.82	25	12.50	2.50	20.60	2.46	2.46
Harelbeke	18	10.40	2.08	15.80	1.58	1.58	21	11.30	2.26	17.60	1.76	1.76
Heule	16	9.80	1.96	14.60	1.46	1.46	19	10.70	2.14	16.40	1.64	1.64
Iseghem	25	12.50	2.50	20.60	2.46	2.46	30	14.70	2.80	22.40	2.20	2.20
Lauwe	19	10.70	2.14	16.40	1.64	1.64	10	8.70	1.60	11.40	1.10	1.10
Lendelede	20	11.70	2.20	17.40	1.70	1.70	24	12.20	2.44	19.40	1.94	1.94
Marcke	18	10.40	2.08	15.80	1.58	1.58	14	9.20	1.84	13.40	1.34	1.34
Wevelghem	6	6.80	1.36	8.60	0.86	086	22	11.60	2.32	18.20	1.82	1.82

OPPERVLAKTE DER WAGONS
van
den Ouest-Etat : Fransch Staatsspoor.

SERIE L.

Nummers der wagons.			Oppervl.	Nummers der wagons.			Oppervl.
1	tot	821	11	3972	tot	3983	11
822	»	921	10	3984	»	3995	11
922	»	1051	11	3996	»	4000	13
1062	»	1254	15	4001	»	4045	12
1255	»	1339	11	4046	»	4060	12
1340	»	2287	11	4061	»	4100	14
2288	»	2612	24	4101	»	4360	13
2613	»	2912	11	4361	»	4540	11
2913	»	2022	14	5001	»	5004	12
2023	»	3227	11	5086	»	5155	11
3232	»	3652	11	5211	»	5516	11
3653	»	3789	11	5517	»	5943	14
3790	»	3872	11	5944	»	6093	11
3932	»	3961	13	6094	»	6133	14
3962	»	3966	14	6134	»	6586	11
3967	»	3971	13				

SERIE M.

Nummers der wagons.			Oppervl	Nummers der wagons.			Oppervl.
1	tot	220	13.44	9185	tot	9216	13.28
221	»	322	10.92	9217	»	9296	14.20
331	»	350	13.75	9297	»	9320	9.12
351	»	400	14.20	9321	»	9331	14.20
401	»	495	13.75	10001	»	10050	12.65
501	»	701	13.32	13925	»	13975	13.26
1207	»	1299	1568	15006	»	15007	12.91
711	»	1132	15.65	15001	»	15005	12.91
1207	»	1299	15.68	15006	»	15007	12.75
		1300	14.20	15008	»	15012	13.38
1301	»	1303	15.68	15013	»	15020	12.42
1307	»	3559	14.20	15021	»	15024	12.03
3615	»	3969	17.73			15026	14.20
3970	»	4094	17.78	15027	»	15029	13.55
4095	»	4219	16.83	15095	»	15096	12.42
4220	»	5193	1778			17001	18
5194	»	6213	17.46			30501	21.45
9001	»	9042	13.60	50001	»	50850	18.70
9043	»	9048	12.42			51001	23.20
9049	»	9050	14.32	51002	»	51200	23.37
9051	»	9060	14.20			52001	19.79
9081	»	9086	14.09	55702	»	55791	18.70
9087	»	9170	13.26	—		—	—
9171	»	9184	14.05	—		—	—

(1) Die kosten worden berekend op een minimumgewicht van 4000 kil. per wagon, hebbende min dan 20 vierkante meters oppervlakte en van 5000 kil. per wagon, hebbende 20 vierkante meters oppervlakte of meer. Deze minima mag niet te boven gegaan worden, tenzij het netto-gewicht der leiding per wagon meerder zij.

BIJVOEGSEL
aan het bijzonder algemeen internationaal Tarief n° 423 (Hoofdstuk 2).

ONKOSTEN VAN BETALING
voor de verzendingen gedaan tegen TERUGBETALING (contre remboursement).

1° IN BELGIE.

a) Betalingen van 200 fr. en min 0.20 fr.
b) Betalingen van meer dan 200 fr.
vaste taks 0.50 fr.
bijkomende taks van elke 1000 fr. 0.10 fr.

2° IN FRANKRIJK.

a) Betalingen van min dan 1200 fr.: 0.15 fr. voor elke 100 fr. en minimum onkosten: 0.55 fr. per verzending, tenzij de taks, berekend zooals aangeduid in b) min bedrage.
b) Betalingen van 1200 fr. en meer: Zie onderstaande tabel.

Arques-la-Bataille	0.75	0.70
Auffay	0.75	0.70
Bolbecq-Nointot	0.90	0.85
Bolbecq-Ville	0.90	0.85
Bréauté-Beuzeville	0.90	0.85
Calleville	0.90	0.90
Cany	0.75	0.70
Caudebec-en-Caux	0.90	0.85
Colleville-S^e-Hélène	0.75	0.70
Criquetot-l'Esneval	0.85	0.80
Doudeville	0.75	0.70
Etainhus-St-Romain	0.90	0.85
Etrépagny	0.85	0.85
Fécamp	0.80	0.75
Fécamp-St-Ouen	0.80	0.75
Foucart-Alvimare	0.90	0.85
Froberville-Yport	0.80	0.75
Goderville	0.80	0.75
Grainville-la- Teinturière	0.75	0.70
Grainville-Brachy	0.75	0.70
Héberville	0.75	0.70
Ifs (Les)	0.80	0.75
Lillebonne	0.90	0.85
Loges-Vaucottes s.-M. (Les)	0.85	0.80
Luneray	0.75	0.70
Ménesqueville	0.80	0.75
Motteville	0.90	0.85
Neubourg (Le)	0.90	0.90
Offranville	0.75	0.70
Ourville	0.75	0.70
Ouville-la-Rivière	0.75	0.70
Rolleville	0.85	0.80
St-Pierre-le-Viger-F. le D.	0.75	0.70
St-Quetin-Bailly-en-R^re	0.75	0.70
St-Valéry-en-Caux	0.75	0.70
St-Vast-Bosville	0.75	0.70
Saussay-Yerville	0.90	0.85
Valmont	0.75	0.70
Yvetot	0.90	0.85

In de hierboven aangeduide onkosten zijn niet begrepen de kosten van inschrijving (enregistrement) en van den vrachtbrief-frankeering in Frankrijk (0.10 en 0.85 fr.).

NIEUWE HERBERGEN.

Het Staatsblad kondigt het reglement af, de voorwaarden bepalend, welke voor al de nieuwe herbergen voortaan zullen moeten in acht genomen worden. Wij deelen er hier den volledigen tekst van meê :

Art. 1. Elke nieuwe slijterij van geestrijke of gegiste dranken, ter plaatse te verbruiken, moet langs den openbaren weg gemakkelijk toegankelijk zijn.

Wordt beschouwd als nieuwe slijterij, degene die geopend is van 14 December 1912 af, in lokalen die nooit tot slijterij of die sedert ten minste zes maanden niet meer tot slijterij gediend hebben.

Art. 2. De lokalen der slijterij moeten voldoende oppervlakte en hoogte hebben om aan degenen die daar vertoeven de noodige luchtruimte te verzekeren; de hoogte binnenskamers van elk hunner mag niet minder dan 2m. 75 bedragen.

Art. 3. Gezegde lokalen moeten voorzien zijn van doelmatige middelen tot natuurlijke verlichting, luchtverversching en luchtvernieuwing; zij worden voor hunne bestemming geschikt gemaakt en mogen niet tot huiselijk gebruik aangewend worden.

Art. 4. Het wasschen der drinkglazen geschiedt zorgvuldig door middel van gedurig te vernieuwen zuiver water.

Art. 5.Ten gebruike der kalanten worden in voldoende getalle gezonde en betamelijke pisbakken en gemakken aangelegd, welke rechtstreeks met deur, venster of luchtvenstertje in de vrije lucht uitkomen en welke bovendien, wanneer zij niet buiten kunnen geplaatst worden, voorzien zijn van doelmatige inrichtingen tot bestendige luchtverversching.

De toestellen zijn voorzien van eenen luchtafsnijder met voldoende hydraulische afsluiting en van een spoeltoestel dat het afspoelen en de spoedige en volledige loozing der drekstoffen verzekert. (Deze bepaling is slechts toepasselijk op de slijterijen gelegen langs eenen openbaren weg voorzien van waterleiding.)

De pisbakken en gemakken moeten zoo geplaatst worden dat de verbruikers daartoe rechtstreeks toegang hebben, zonder door eene tot huiselijk gebruik dienende plaats te moeten gaan.

Art. 6. De lokalen der slijterij, de koer, de pisbakken en de gemakken worden altijd in goeden staat van onderhoud en reinheid gehouden.

Art. 7. De beëedigde gemeenteambtenaars en beambten, de ambtenaars en beambten van het beheer der rechtstreeksche belastingen, douanen en accijnzen, de dwangbeveldragers en de gendarmen zijn in overeenstemming met artik. 26 der wet van 12 December 1912,bevoegd om de overtredingen van het tegenwoordig reglement na te sporen en ze vast te stellen door processenverbaal, opgemaakt volgens de voorschriften toepasselijk in zake rechtstreeksche belastingen, douanen en accijnzen. Die processen-verbaal worden den kontroleur der belastingen van het gebied toegestuurd.

Art. 8. De slijters zijn verplicht de agenten onder artikel 7 aangeduid, zonder eenigen bijstand, in de lokalen van de slijterij toegang te verleenen.

Art. 9. De overtredingen van dit reglement worden gestraft krachtens littera B van nummer 2 van artikel 25 der voornoemde wet met eene boete van 300 tot 1000 frank; bij gebrek van betaling wordt die boete door eene gevangenisstraf van eene tot drie maanden vervangen.

Het sluiten der slijterij kan bovendien uitgesproken worden tot na de betaling der boete en, zoo noodig, tot op het oogenblik dat aan de voorgeschreven eischen voldaan is.

De bepalingen van artikel 9 der wet van 31 Mei 1888, betreffende de voorwaardelijke veroordeling, zijn niet van toepassing op de hierboven voorziene straffen (art. 27 van gezegde wet van 12 December 1912).

Er dient opgemerkt te worden, dat dit reglement slechts de minimum-voorwaarden bevat, die in alle gemeeten moeten nagekomen worden, en dat de gemeetebesturen volkomen vrij blijven, die voorwaarden nog strenger te maken en, volgens de plaatselijke omstandigheden of noodwendigheden uit te breiden. Het moet van heden af toegepast worden in alle gemeenten waar er nog geen soortgelijk reglement bestaat.

De wet op de openbare dronkenschap

is reeds zoo diep in ongebruik gevallen !... Door wiens schuld ?.... Door de schuld van de plaatselijke politie die ze niet toepast ; van de plaatselijke overheid misschien, die ze niet laat toepassen. Maakt men de opmerking dat dit een schandelijk en ook schandelijke plichtverzuiming is,de belanghebbenden rechten zich verontwaardigd en zeggen « we hebben van u geen orders te ontvangen. »

We antwoorden : neen ! niet van ons hebt ge orders te ontvangen, maar van de wet. De wet is de ware overheid van plaatselijke politie en bestuur. Wij staan dus aan de zijde van de overheid, wanneer we eerbiediging der wet eischen. Daarom, waren de plaatselijke politie en bestuur nog duizend keeren meer mistevreden, daarom zouden we nog geen enkelen keer laten, verzet aan te teekenen tegen de miskenning van een wet ; vooral van een wet, die meehelpen moet, om ons volk van den geesel van den drank te vrijwaren.

Als de politie en het plaatselijk bestuur tegen zulk geene wandaden opkomen, zooals de vergiftiging van een volk door den drank, tegen wat moeten ze dan opkomen ?....

MARKTEN VAN KORTRIJK.

27 Jan. — Witte tarwe, 19-00 tot 19-50 per 100 kilos ; roode tarwe, 18 00 tot 18-50 ; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 21-00 tot 21-50 ; boonen, 23-00 tot 24-00 ; witte aardapp., 4-25 tot 4-50; roode aardappels, —— tot —— ; boter, per kilo 3-20 tot 3-30; eieren, de 26, 2-50 tot 3-00.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 65-00 ; lijnzaadolie, 54-00; koolzaad, 31-00; lijnzaad, 28-00; koolzaadkoeken, 13-50 tot 14-50, lijnkoeken, 21-00 tot 22-00 ; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 28-50 ; ammoniak-sulfaat, 37-50 ; suikerijen, 13-00 tot 13-25 ; suikerijboonen, ——.

Veemarkt van 27 Januari

Getal tekoopgestelde dieren 355. Prijs per kilo levend gewicht.

19 ossen	1ste	1-02	2de	0-90	3de	0-77
134 veerzen		1-04		0-92		0-80
161 koeien		1-00		0-90		0-77
41 stieren		0-98		0-88		0-77

Vellemarkt van 31 Januari

Stieren	1-38 tot 1-39	Ossen	1-65 tot 1-66
Kalvers	2-14 tot 2-16	Veerzen	1-64 tot 1-66
Nuchtere kalvers	1-90 tot 2-00	Schapen	0-90 tot 1-00
Koeien	1-64 tot 1-65		

Vetmarkt.

Groot vet	0-93 tot 0-95	Niervet	1-06 tot 1-07
Klein vet	0-20 tot 0-25	Schapenvet	0-75 tot 0-80

MARKT VAN ROUSSELARE.

21 Jan. — Oude tarwe, 19-50 tot 20-00; roode, 18-50 tot 19-00; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 21-00 tot 21-50 ; boonen, 22-00 tot 23-50 ; aardappels, 6-00 tot 6-50; boter per kilo, 3-10 tot 3-30; eiers per 25, 2-60 tot 2-86 ; koolzaadolie per 100 kilos, 65-00 tot 00-00 ; lijnzaadolie, 54-00 tot 00-00 ; viggens, 21-00 tot 41-00.

Suikerijboonen. — Beschik. wagon 13-25, schip 13-75 ; Mei-Juni, wagon 14-50, schip 14-75 ; groeite 1913, wagon 15-50, schip 15-75.

25 HECTAREN

uitstekend VLASLAND

TE HUREN

Inlichtingen en conditiën bij P. C. Hage Iz., Haven nr 73, St-Maartensdijk, Zeeland, Nederland.

Hovenier gevraagd twee dagen per week.

Zich persoonlijk aanbieden, 20, Zandstraat, Kortrijk.

Berg van Bermhertigheid.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

Verjaarde Panden.

Woensdag 12 Februari, om 9 u. voormiddag, verkooping der kleedingstukken, stoffen en alle hande voorwerpen ; *Donderdag 13 Febr.*, om 9 u., zal men 't goud, zilver en diamanten verkoopen.

Mutsenmakerij in 't groot

zoekt een persoon om met 't machien te breien, zoo noodig zou geperfection, machien leveren met zeer groote vermin-

---

Migraine, Draaïingen

Ach ! myn hoofd !

« Meer dan twintig jaren leed ik geweldig » aan hoofdpijn. Zoo hevig was soms mijn » lijden dat ik niet het minste werk kon ver- » richten ; twee doosjes ware levenspillen F. » Roman hebben mij gansch genezen.

» Mevrouw Meriaan Van Duysen. »

Alle dagen komen er zulke getuigschriften ! De migraine, de hoofddraaïingen, de bloedopdrang, zijn bijna altijd te wijten aan storingen van de maag, slijmen, verstopping, het bloed wordt dik, vloeit moeilijk en jaagt naar 't hoofd.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** die rechtstreeks op de slijmen en slechte vochten werken, maag en ingewanden ontlasten, het bloed zuiveren en verkloeken, zijn het beste en om zoo te zeggen het eenigste middel.

Voor de vrouwen in hunnen kritieken leeftijd, menschen die zittend werk verrichten, kan er geen beter middel gevonden worden.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** zijn te verkrijgen in alle goede apotheken aan fr. 1.25 de doos.

Men lette wel op de namaaksels die geene de minste waarde hebben.

Algemeen depot : Apotheek F. Roman, Groote Markt, Dendermonde.

Bouwgronden te koopen

tot HEULE, wijk 5 Wegen,

langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij Desiderius Bettens, aakhandelaar te Kortrijk.

Huis HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1

KORTRIJK

Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden,
Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors,
Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.

Groote keus. — Goedkoop.

In den Kortrijkschen Boekhandel

Jeroom Basyn-Joncheere

O. L. Vrouwstraat, 11.

SCHOOL-BUREEL-& TEEKENGERIEF

Papier in rollen en bladen

Papieren zakken, Koorden, Drukwerk

- Levert alle slach van Boekwerken

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

42, Groote Markt, Kortrijk

tusschen het *Damberd* en den *Bodega*,

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

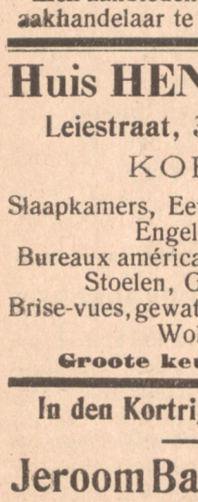

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz., enz.

In den Gouden Kam.

E. COORNAERT-DAVID

Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste niewigheden van Corsets

sterk en goedkoop.

DEMEESTER Brs & Zrs

Groote Markt, ROUSSELARE

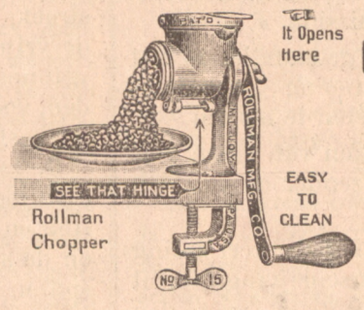

Rollman Chopper

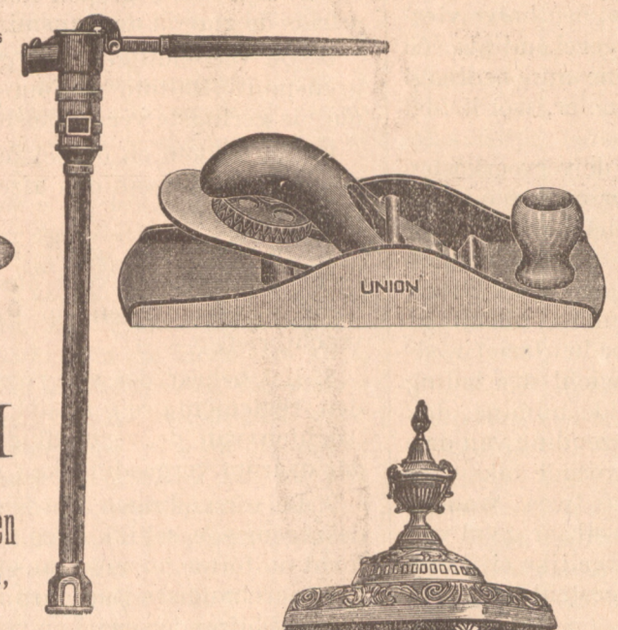

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Smeden, Mecaniciens, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen *(Métal déployé)* voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden

(Duitsch model)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vleren *(onroestbaar)* in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten.

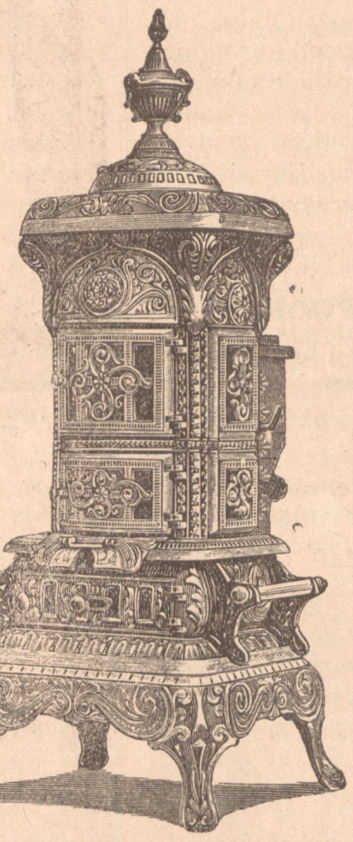

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats,

ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allerhande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zooals :

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekaniekwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Velowerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELEN : Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charnieren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscienen, Kaveschuiven, Sterfputten, Citeerndeksels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menagie-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

Koopt uwe benoodigheden in Caoutchouc uit eerste hand, in de Groote Fabriek van Caoutchouc

BELGIAN RUBBER (N. V.)

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

SPECIALITEITEN : BUIZEN voor besproeiïng, Bier- en Azijnbrouwerijen, Stokerijen, Stoom, Aciden, Samengeperste lucht, Baggermachienen, enz. — BUIZEN in ongebleekten, gelooiden, en gecaoutchouteerden Kemp, enz. — BUIZEN met uitspringende of ingewerkte Spiraal voor Opzuiging, enz.—BUIZEN voor Gas en alle andere Nijverheden.— Ronde en ovale JOINTS voor Stoomketels Mathot, enz. — TROUS D'HOMME voor Keteldeuren, enz. — Ronde en langwerpige KLEPPEN voor Condenseurs. — AMIANTE in al zijn toepassingen. — RINGEN voor Melkkannen. — RINGEN voor Peilbuizen. — CYLINDERS voor Twijnderijen, Papierfabrieken, Spinnerijen, enz. — BANDEN voor Lintzagen.— BOLLEN voor Kleppen.—RIEMEN in caoutchouc, Balata, enz. — EBONIET in bladen en stokken. — JOINTS en RINGEN voor Karnen. — JOINTS Somzée, Lavril, enz. — ZAKKEN voor Gasmotors, enz. — RONDEELEN voor Afroomers,

Beproeft onze Kwaliteit « **KING'S** » voor Joints op **hooge** drukking.

Fabrikatie van eerste keus. — Vergoede tusschenhandelaars.

CAOUTCHOUC VOOR ALLE NIJVERHEDEN.

Voor het Akkoordeeren van Pianos

zich te wenden bij

G. VANTIEGHEM

Wandelingstraat, 6, KORTRIJK.

Portretten van klein tot natuurgrootte. Bijzonderheid voor groepen.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van holle tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mislukken. Zulke ernstige waarborg geef ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn *Tandenbalsem* nooit zijn doel mist. — Prijs : 1.25 fr.

Bereider : ACHILLE LYBEER, *apotheek Het Roode Kruis, Statieplaats, Rousselare.* Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

GOEDE GELDPLAATSING

Middenkredietkas van den Belgischen Boerenbond, Minderbroedersstraat, 24, Leuven. Uitgifte van pandbrieven van 100, 200, 500 en 1000 frank, intrest opbrengende aan 3.60 fr. % 's jaars. Volkomene waarborgen. Zij zijn aan geene prijsveranderingen onderhevig. Men hoeft geene daling te vreezen, zooals het voor de meeste waarden het geval is.

BLONDEEL Gebroeders

Loodgieters, Zinkbewerkers

Gezondheidstoestellen en Leidingen

Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsgestichten.

SPOEDIGE BEDIENING

Werkhuizen en Bureel : St-Janstraat, 41 Kortrijk.

GOEDE REIZIGER

op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk*, onder de letters R. C.

MOEDERS. indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anijs bereidt, vervangt zeer voordeelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddelijk de winden.

Prijs : De flesch 1.00 fr. ; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitelijk gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Franz Vande Walle

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIERS van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen : Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs : 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

Franz Vande Walle

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen : *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers,* enz. voor koeien en peerden, en die altijd met een goeden uitval bekroond zijn.

MEUBELMAGAZIJNEN VAN DE VLASMARKT

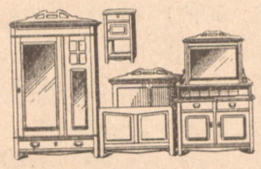

Het is bewezen dat de Meubelmagazijnen **Robert Declève-Spierinx**, *Vlasmarkt, 2, Kortrijk*, gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen. Ook is het huis altijd met groote keus voorzien van Wiegen, ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, Matrassen, Spreien, Toiles cirées Stoors, Gordijnen, enz. enz.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres :

Robert Declève-Spierinx

Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

De Borstbalsem Vande Walle

geneest overal de meest gevreesde

Verkoudheden en **Vallingen.**

Prijs : de flesch 1.50 fr.

Alleenlijk verkrijgbaar in de welgekende apotheek

Franz VANDE WALLE

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

OUD-SOLDATEN !

vilt gij uwe militievergoeding voor e trouwen of onderstand :

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATTHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

Over te nemen welgekante winkel, in vollen bloei, van alle slach van fantaisieartikelen, papierhandel, bureel- en schoolbehoeften, bijzonder geschikt voor drukkerij. — Inlichtingen ten bureele van 't blad.

HET ROODE KRUIS

BIJ

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Amigrainal** de beste remedie om de wederspannigste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maagkrenkende stof en mag genomen worden naar beliefte.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.
2 fr. » 16 »

De gezondheidspillen

VIVA

Beste doelmatig middel tegen gal en slijmen. Onmisbaar voor slechte spijsvertering, verstoptheid, draaiingen in 't hoofd, leverziekten, attakken, zwaarmoedigheid, rhumatism, keerjaren der vrouwen, enz.

Prijs 0.75 de doos. In 't bereik van eenieder. *Goedkoop maar onschatbaar.*

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en tering. **De Borstpillen** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezene middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heeschheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing

Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, wierden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remediën worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier, *chirurzijns*-tandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN

Vreemde en inlandsche Bieren

Julien ROMMELAERE

2, Paleisstraat, Kortrijk.

Champagne MARGAUX & Cie, Epernay
Vermaarde bieren *Usher*,
Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Wet van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, Apotheker te Mechelen, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* **zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.**

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier*, in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk : Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !

LAAT U NIET OMKLAPPEN !

Vraagt bij **Marin VAN HOUWE**

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hooglede en later bereid door Doctor Andries van Hooglede. Onfeilbaar middel tegen beroerten of attaquen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Eenige depositaris : Marin Van Houwe.

Prijs : 2.50 fr. de flesch.

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL

1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots :

Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts, Rotiers en Boute.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

PETIT-BEURRE PAREIN

Geen Grijs Haar

MEER !!!

« De Nieuwe London »

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals : London

In flacons van fr. 1,50 en fr. 2.50

Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers
Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels
in 't groot : Parfumerie Dr Salp, Wachtebeke (België)

Zeep DADA Het stuk 0.75 — Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur

Crème DADA Tube 0.75 — Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank **IN EEN NACHT.**

Poeder DADA De doos 2.50 — Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.

Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk :
Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7.
Drogerij de Krokodil, Groote Markt.
Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat.
Lepère-Dubuisson, Leiestraat.
Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

Verantwoordelijke drukker-uitgever
J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

MEUBELS, SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.
Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.
Matrassen van af 17.00 fr.
GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

Kiekenkweekers en Landbouwers.

Sterven uwe kiekens van **Cholora, Diphterie, dikke levers, rochel,** ofwel **door oorzaken die gij niet kent,** gebruikt dan onmiddelijk het geneesmiddel **N° 4300,** bereid door **Apotheker R. VERMANDERE van Avelghem.**

Prijzen : dubbel pak 3 fr., pak 1.75 fr., half pak 1 fr.

Lijden uwe kiekens aan het **snot** of ook nog aan **pokken,** gebruikt de **remediën** van **R. Vermandere** en eischt dien naam op het etiket.

Prijzen tegen pokken, dubbele flesch 2.50 fr. flesch 1.25 fr., halve flesch 0.75 fr.

Tegen snot, dubbele flesch 2.50 fr., flesch 1.25, halve flesch 0.75 fr.

N. B. — Deze zijn de eenigste remediën **geschikt voor groote kweekers** door **hun groot gemak van toedienen** en de **volkomene genezingen** er door verkregen.

Depot bij de HH. Apothekers : J. Gautot te Assche, A. Guyot te Ruysbroeck, V. Chielens en K. Dewolf te Brugge, A. Verstraete te Rousselare, H. Ruyssen te Veurne, Th. Hulpiau te Kortrijk, Depaepe te Audenaerde,

J. IMPE-DOUSSY te Kortrijk

Rechtstreeks te verkrijgen tegen terugbetaling met verzendingskosten bij apotheker R. Vermandere te Avelghem.

Maaglijders, vraagt de maagpillen van **R. Vermandere** *in de apothekerijen van*

J. IMPE-DOUSSY *en* **P. MATTELAER**

ZINK ZINKWIT

VIEILLE MONTAGNE

Regionale depothouders

FIRMA

SAEY & D'HESPEEL

Opvolgers van De Mulié-Vercruysse

Doornijk- en Sint-Jorisstraten

KORTRIJK

Telefoon 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer, Staal, Blik, Lood, Platen, Poutrellen, enz.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen :

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt : de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure : Kortrijksche steenweg, 236, te Gent.

N. B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

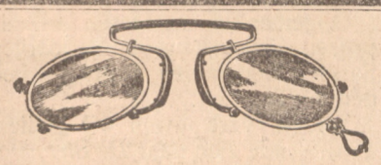

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en doublé.

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling :* **2** *fr.*

Weigert alle namaaksels.

Te bekomen bij

A. ESC MPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

MISGROEIINGEN VAN 'T LICHAAM

Hré VERDONCK-MINNE

ORTHOPEDIST-SPECIALIST

Hendrik Serruyslaan 12, OOSTENDE

(bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedische toestellen,* leverancier van den *Staat, Burger- en Krijgshospitaal* van Oostende en van de *Orthopedische Kliniek Sanatorium Maritime* van Mariakerke bij-Oostende.

Spoedige en zekere genezing zonder pijn, zelfs van de moeilijkste gevallen door eene bijzondere behandeling.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) voor de genezing der ruggraat die niet het minste ongemak leveren.

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOUDERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz. worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, en belasten ons met het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Sprekelijk alle Maandagen, in het Hotel den GOUDEN APPEL, Rijsselwijk, KORTRIJK, van 2 1/2 tot 5 ure namiddag.

Sprekelijk alle Zaterdagen, in het Hotel den *Gouden Hoorn,* Simonstevenplaats, **BRUGGE** van **9** tot **3** ure namiddag ; alle andere dagen ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevredenheid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbevolen door de heeren Geneesheeren en het alleen heeft de eer gehad zijne appareils te mogen tentoonstellen in de conferentiezaal der geneesheeren, Groote Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

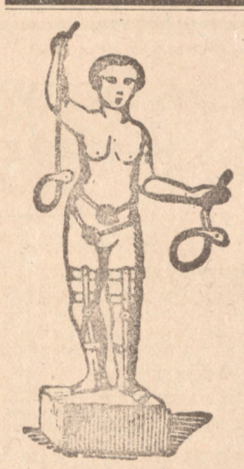

Brevets : N° 75846 ; 117532.

BREUKEN

Brevet : N° 207104 ; 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebevet.)

GENEZING ZONDER OPERATIE

François VERDONCK, Bandagiste,

Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van personen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts bandenverkoopers zijn en zelfs nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwigt u van rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot als een kinderhoofd, veroorzaakt door operatie of door het dragen van slechte banden bijzonderlijk door de elastieke, die door hunne uitrekking zonder weerde zijn voor het ophouden eener begin of volledige zakbreuk. Vraagt *honderde adressen* ons uit menschlievendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die nu duizendmaal slechter zijn dan voortijds. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller kunnen beteugelen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd genezen. — **1000 franks belooning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke he. bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikbanden, voor vrouwen die lijden aan allerhande zakking van den buik. — **KOUSSEN voor geborsten aders.**

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.

BETALING NA TEVREDENHEID.

Sprekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel,* Rijsselwijk, KORTRIJK

Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.

Op verzok beegeeft M. Verdonck zich ten huize van eenieder.

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK

op den hoek aan den Kortrijkschen Bank

TELEFOON 298

Juist aangekomen groote keus van Fransch geconfijt fruit (Fruit confit de France).

Rijke keus van cristalen, zijden en porceleinen bonbonnièren voor *Kerst- en Nieuwjaargeschenken.*

Chocolade der Patrons Patissiers, Milka, Suchard, Gala-Peter.

Gefoureerde en andere Wafels.

Bijzonderheid : Kortrijksche Wafels, Galettes Parisiennes.

Zoetekoek met secade gegarnierd en andere.

Koningskoek aan 1 fr. de kilo.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)

Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.

VRAAGT PRIJS-COURANT.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten : TRENTESEAUX Gebroeders

te HERSEAUX (Statie).

DE PILLEN VAN Dr CODERRE

voor Bleekzuchtige en Zwakke Vrouwen

zij een geneesmiddel zonder weerga voor alle bijzondere ziekten der vrouw.

Kostelooze raadplegingen per brief of mondelings.

De Pillen van Doktor Coderre deugen voor vrouwen van allen ouderdom en slag : zij bestrijden met goed gevolg de bijzondere ziekten der vrouw, van hunne prilste jeugd tot den meest gevorderden ouderdom.

Huismoeders, doet de Pillen van Dr Coderre nemen door uwe bloedarmoedige, bleeke, kwijnende meisjes. Onder den invloed van dit weldoend geneesmiddel zullen hun bloed rijker, hunne zenuwen sterker, hunne spieren vaster worden, en zij zullen zonder slechte gevolgen het kritisch tijdvak der vorming doorworstelen.

Bleekzuchtige jonge meisjes, met gele tint, wier gezicht met brand en puisten ontsierd is, kleine martelaressen die alle maanden, met de maandstonden, verschrikkelijke pijnen onderstaat, neemt Pillen van Dr Coderre en ge zult den witvloed (leucorrhée), de onregelmatigheden en de pijnen als bij tooverslag zien verdwijnen en vervangen worden door een gevoel van welzijn dat u de vreugde uwen ouderdom eigen, terugschenken zal.

En gij, ontelbare gekwetsten bij wie de moederschap wreede sporen nagelaten heeft, onthoudt wel dat de Pillen van Dr Coderre U van het vliem van den chirurgijn redden zal, want zij genezen de metriet, de eierstokontstekingen, alle slechte gevolgen der baring.

En gij, Mevrouwen, die aan het gevaarlijke keerpunt van ouderdom geraakt zijt, plaatst u spoedig onder de hoede der Pillen van Dr Coderre, indien gij draaiingen, duizeligheden, warmte, bloedopdrang, bloedstortingen en andere erger ongevallen wilt vermijden.

En op den ouderdom dat het bloed verdikt en zijnen loop door het lichaam vertraagt, op laten ouderdom, zullen de vrouwen in de Pillen van Dr Coderre nog een wonderbaren levens- en krachthersteller vinden, bekwaam hen nog den indruk te geven der teruggevonden jeugd.

Een kabinet van kostelooze raadplegingen, bestuurd door geneesheeren-specialisten van onbetwistbare ervaring, is gehecht aan de bureelen der Pillen van Dr Coderre, 107, Zennelaan, Brussel. Alle zieke vrouwen, en vooral zij die wanhopen, zij die alles te vergeefs beproefd hebben en zich ongeneesbaar achten, worden verzocht onze geneesheeren-specialisten te raadplegen, 't zij persoonlijk, 't zij schriftelijk : zij zullen, zonder een centim kosten, verlichte raadgevingen en verkleefde verzorging verkrijgen. Het kabinet der kostelooze raadplegingen der Pillen van Dr Coderre is alle dagen open, behalve 's Zondags, van 9 ure 's morgens tot 5 ure 's namiddags.

PILLEN VAN Dr CODERRE, 107, Zennelaan, Brussel.

De Pillen van Dr Coderre worden verkocht in alle apotheken van België aan 3 frank de doos.

Depot te Kortrijk : Apotheek HULPIAU, Leiestraat, 30.

Ons nieuw uitlegboekje, bevattende een *Almanach voor 1913,* zal gratis gezonden worden aan al de damen die er de aanvraag van doen aan : Pillen van Dr Coderre, 107, Sennelaan, Brussel, Departem. 50.

UNION ET PRÉVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamentlijke waarborg op 30en Juni 1912 } **5 MILLIOEN 284,000 FR.**

Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1912 voor } **37 1/2 MILLIOEN FRANKEN**

1. LEVENSVERZEKERINGEN aan de beste gekende voorwaarden in Congo toegelaten
2. SPAAR- EN PENSIOENKAS in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. LIJFRENTEN waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.
5. PENSIOENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN, bijzondere voorwaarden voor een gansch persooneel
6. VOLKSVERZEKERINGEN, menschlievende voorwaarden.
7. LEENINGEN OP HYPOTHEEK en om te BOUWEN.
8. AANKOOP VAN GOEDEREN op RENTE, aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG voor 3e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen } **de Lignestraat, 39, Brussel**

Schrijfmachienen

UNDERWOOD Rebuilt

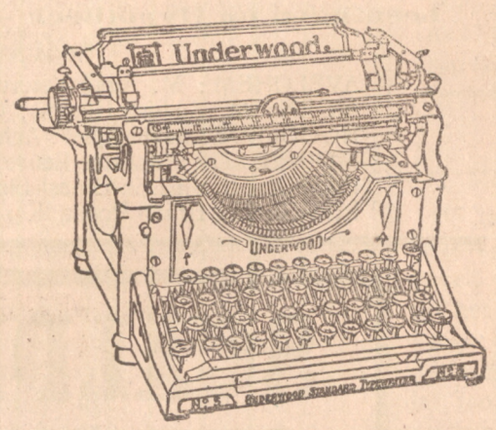

Wie goedkoop eene SCHRIJFMACHIEN koopen wil, vrage de UNDERWOOD REBUILT

Prijs : 375 fr.

Eenige depothouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,

28, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen :

wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz. — Mekaniek borduurwerk.

TANDPIJNDOODER

1 frank het flesch je

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eene n vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank ;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

Hoofddepot : *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

BREUKEN

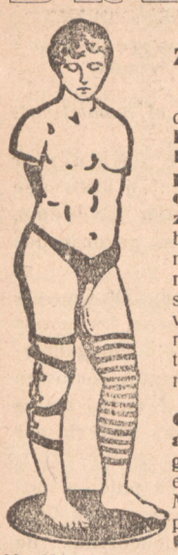

Genezing ZONDER OPERATIE

door den **specialen band DUMONCEAU, vier Brevetten. Eere-diploma en zilveren Medalie.** Dees toestel, volkomen **zonder veeren,** is draagbaar dag en nacht zonder ongemak, alle werken toelatende en met regelbare drukking, de scheuren van het darmvlies worden regelmatig vereenigd en men bekomt dadelijke verzachting, verbetering en zekere genezing.

Den heer **A. DUMONCEAU.** specialist, **21, rue aux Choux, BRUSSEL,** geeft volkomene **waarborg** en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU,** depositaris 23, KORTESTEENSTRAAT, KORTRIJK. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Achille EEMAN, Aalst

HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten

Prijs volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten : 1° STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak; 2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van superphosphaat ; de POTASCH onder vorm van oplosbare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals :

NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur Potasch, Kainiet, IJzerslakken, Zwavelzuur IJzer, Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON », Phosphaat Bernard en Magnesium. — ZUIVERE BLAUWE ALUIN, Middel tegen de dappelplaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan de laagste prijzen.

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet ; zij verslijten het lichaam niet ; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW ; de oorzaak ligt hierin : dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze : men neemt 3 tot 4 pillen per dag, één voor ieder eetmaal.

Prijs : **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen : **7.00 fr.** — Voor 12 doozen : **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk : **Apotheek P. MATTELAER.** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

Rousselare : Apotheek Vandewalle.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

UITMUNTENDE

GENEESMIDDELEN

onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dagelijks door de geneesheeren aangeprezen om hunne goede bereiding en hunne zekere uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoegzaam tot eene volkomene genezing.

2. De roode Necrosine R. O.

is het uitmuntendste middel tegen aangroeiingen en eksteroogen. Uitroeiing op 3 dagen. De Necrosine vernielt voor altijd en zonder de minste smert, alle weeren, worden, knobbels en eksteroogen van allen aard. Hulp van den eersten dag. — Prijs : 75 cent.

Tegen opzending van postbon, verzending overal.

OPGELET : Ieder van deze middels is uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Groote Markt en Leiestraat, bij den Apotheker OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereidt volgens wetenschappelijke kunstvoorschriften, aan de genadigste prijzen.

BIJZONDER BERICHT : aan landbouwers en liefhebbers raden wij aan het vermaard

Vroompoeder voor peerden, prijs 1.50.

Bleene poeder voor hoornvee, prijs 1.50

Duivenzout R. O. voor alle slach van pluimgedierte, prijs 50 cmen.

L'UNION SYNDICALE

Naamlooze Maatschappij

Verzekeringsmaatschappij op 't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.

Maatschappelijk kapitaal : **500,000 fr.**
Gebracht op : **2,000,000 fr.**

ZETEL :

36, rue d'Allemagne, Brussel

Volksverzekeringen. — Lijfrenten.

Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.

Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

VERWARMING **VERLICHTING**

Oud huis V. SENGIER-COURTENS

opv. JUSTIN HOUDMONT & Zs

4, LEIESTRAAT, 4 — TELEFOON 170 — **KORTRIJK**

(tegenover 't Stadhuis)

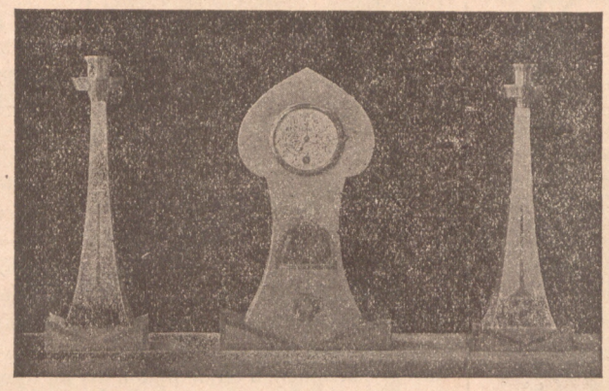

GROOTE KEUS IN

Luchters, Schouwgarnituren en **Foyers.**

Kristal, Porselein en Gleiswerk.

Tafelgerief in zilver en in wit metaal.

— TAFELMESSEN. —

ZENUWZIEKTEN! ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit :

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN : Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS : fr. 1.25 de doos ; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos ; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot : Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar te Kortrijk bij MM. Descamps-Terrière, Steen poort, 8, en Hulpiau, apotekers ; te Iseghem bij M. Rodenbach ; te Rousselare bij MM. Deltour, Simoens en Van Houwe.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.

Betaling per week, per 14 dagen of per maand.

Machienen van alle modellen aan eenieders bereik

DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.

GROOTE KORTING OP KOMPTANT.

Verwisseling van oude machienen aller stelsels.

KOSTELOOS ONDERRICHT.

GOED VERZORGDE REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.

27—31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.

KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.

ISEGHEM, Gentstraat, 22.
MEENEN, Koningstraat, 6.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28.
MOESKROEN, Statiestraat, 117.
WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad : MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter,* EDOUARD THYS, *ondervoorzitter,* ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen : MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter,* de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** % en **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM : M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN : M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.
HOOGLEDE (Sleyhaeghe) : Achille Pieters, Melkerijbestuurder.
MOORSLEDE : Maurice Reuse, Onderwijzer.
PASSCHENDAELE : Ernest Liefooghe, Deurwaarder.
RUMBEKE : Bruno Roose, Koster.

Zwijgt, Baron! maar Man, het hondje is braaf : het zit hier stillekens op zijn achterste pootjes : " Bonjoerkens „ te maken.. .Maar wie bast er dan zoo? Wel, 't is onze Franz, die een valling heeft.

Rap dan haal eene doos

Borstpastillen

" De Biekorf „

van 1 frank :

36, Dijkstraat, Antwerpen

te bekomen in de onderstaande apotheken.

Eischt wel de echte Borstpastillen " De Biekorf „ 1 frank de doos.

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.

Zetel : ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter : Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders : Baron van der Gracht d'Eeghem ; Bernard Janssens, nijveraar te St-Niklaas ; Valère Danaux, advocaat te Zoningen ; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders : Ridder R. de Schoutheete de Tervarent ; Jos. Opbeeck, bankier te Antwerpen.

Collegie van Commissarissen : MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen ; Schöller, advocaat te Antwerpen ; Ch. Tuyttens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan **3.60 %** 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **3.75 %**
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %. Stukken van fr. 100, 500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in :

AVELGHEM : M. O. Vandemeulebroeke, landm.
BELLEGHEM : M. Camiel Prenen, koster.
CASTER : M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM : M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
CUERNE : M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK : M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM : M. Hector De Groote.
HARELBEKE : M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT : M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE : M. P. Vandenbulcke.
ISEGHEM : M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerde.,
MARCKE : MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN : M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOTEGHEM : M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT : M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM : M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM : M. Alfons Supply.
VICHTE : M. Remy Faveere.
WAERMAERDE : M. Teophiel Meire.
WINKEL-ST-ELOI : M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

RHUMATISM GENEZEN

572e bewijs van genezing. M. Guillaume-Paul Denil, Hospitaalstraat, 186, te Opwijck, schrijft : « Sedert meer dan 5 jaren leed ik van geweldige pijnen van rhumatism. Verleden jaar heb ik twee doozen **William Cachetten** genomen en sedert dien ben ik zoo wel dat het ongelooflijk is : ik kan u niet genoeg bedanken over mijne genezing. Ten einde deze te helpen die lijden laat ik u geerne toe dezen brief te veropenbaren. »

Indien gij lijdt aan rhumatism, jicht, heupjicht, lendenpijnen, enz., weest overtuigt dat de **Cachetten William** die M. Denil genezen hebben, u ook genezen zullen. Dadelijke verzachting : genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus ; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes ; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

HULPHUIS

Matrassenfabriek De Ster

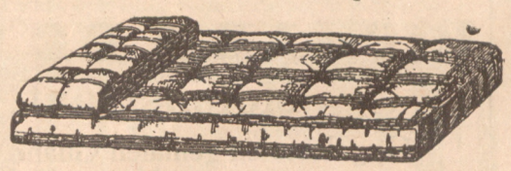

We Polfliet-Vandenberghe

Dolfijnkaai, 2, Kortrijk.

De beste floconwol om zelf uwe matrassen op te vullen is deze der gekende fabriek *De Ster,* aan 1.00, 1.25, 1.50, 1.70, 1.90 fr. de kilo.

Afrikaansche wol aan 1.90 en 2.25 fr. de kilo.

Inlandsche wol te beginnen van 3.75 tot 4.50 fr. extra.

Opgemaakte matrassen in alle prijzen. Groote keus van Bedderijen, Sargiën, Bedspreien, Engelsche bedden en Tapijten.

Wie in vertrouwen wil gediend zijn, wende zich naar *De Ster,* Dolfijnkaai, 2, bij de Leibrug, Kortrijk.

SCALDIS RIJWIELEN

Het Rijwiel van den Gentleman

MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN
ONVERSLIJTBAAR
EN ONLOSLOOPBAAR
70 % minder wrijving
IDEAAL VOOR HET TOURISME
- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR

1 1/2 HP = Frs 650.—
2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen

KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken

Monopool voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden Perfection, de vrijwielnaven O'Karr, de garnituren Bios, de houten velgen Dominion, de kettingen Club, de zadels World de lantaarns Solar.

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES	16.000.000	BOUTEILLES
VENTE ANNUELLE	4.500.000	BOUTEILLES
LONGUEUR DE CAVES	21	KILOMÈTRES

Agent : R. GRYMONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk